



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ



Π.Μ.Σ.: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής

Διπλωματική εργασία

«Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για την ορθογραφία»

της

Καρλή Κωνσταντίνας

Επιβλέπων Καθηγητής: Μπίκος Κωνσταντίνος, Καθηγητής

Εξεταστές: Ντίνος Κωνσταντίνος, Καθηγητής

Χλαπουτάκη Ελισάβετ, Δρ Γλωσσολογίας

Κοζάνη, Σεπτέμβριος 2023

Copyright© Καρλή Κωνσταντίνα,2023.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτική ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο.

Όνοματεπώνυμο: Καρλή Κωνσταντίνα

A.E.M.:0065

Ηλεκτρονική διεύθυνση:Kkarli888@gmail.com

Έτος εισαγωγής: 2021

Κατεύθυνση: Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Τίτλος διπλωματικής εργασίας: Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για την ορθογραφία

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, είναι προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας, η βιβλιογραφία και οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα με παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή. Επισημαίνεται πως η συγκεκριμένη επιλογή βοήθα στον περιορισμό της λογοκλοπής διασφαλίζοντας έτσι τη συγγραφέα.

Ημερομηνία 10/09/2023

Η δηλούσα

Καρλή Κωνσταντίνα

Περίληψη

Η σημασία της εκμάθησης της ορθογραφίας για τα παιδιά είναι καθοριστική για την πρόοδό τους στη γραφή, καθώς επιτρέπει την αποτελεσματική επικοινωνία και κατανόηση του γραπτού κειμένου. Το Εθνικό Πρόγραμμα Σπουδών στην Ελλάδα περιγράφει λίστες ορθογραφίας που συνδέονται με κάθε ομάδα ετών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τονίζοντας τη σημασία της διδασκαλίας της ορθογραφίας μέσω πρακτικών αξιολόγησης. Ωστόσο, υπάρχει έλλειψη έρευνας για τις στάσεις και τις προσεγγίσεις των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία της ορθογραφίας στα δημοτικά σχολεία στην Ελλάδα. Αυτή η μελέτη αντιμετωπίζει αυτό το κενό διερευνώντας μεθόδους διδασκαλίας της ορθογραφίας στα δημοτικά σχολεία, εστιάζοντας στις ακόλουθες πτυχές:

- Στάσεις και πεποιθήσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την ορθογραφία.
- Τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι δάσκαλοι για τη διδασκαλία της ορθογραφίας στις τάξεις τους.
- Την στάση και τις απόψεις των μαθητών για την ορθογραφία όπως τα αντιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί

Μια διαδικτυακή ποσοτική έρευνα με εργαλείο συλλογής δεδομένων ένα ερωτηματολόγιο 25 κλειστών ερωτήσεων ολοκληρώθηκε από 69 μέλη του διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τις ποικίλες προσεγγίσεις στη διδασκαλία της ορθογραφίας. Η μελέτη υπογραμμίζει τη σημασία της διδασκαλίας της ορθογραφίας, σε όλες τις πτυχές της ζωής των μαθητών / μαθητριών. Τα ευρήματα συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των εκπαιδευτικών μεθόδων και των προκλήσεων στη διδασκαλία της ορθογραφίας στα δημοτικά σχολεία στην Ελλάδα.

Λέξεις κλειδιά: μέθοδοι διδασκαλίας ορθογραφίας, στάσεις και πεποιθήσεις δασκάλων

Abstract

The importance of learning spelling for children is crucial to their progress in writing, as it enables effective communication and understanding of written text. The National Curriculum in Greece describes spelling lists linked to each year group in primary education, emphasizing the importance of teaching spelling through assessment practices. However, there is a lack of research on teachers' attitudes and approaches to teaching spelling in primary schools in Greece. This study addresses this gap by investigating methods of teaching spelling in primary schools, focusing on the following aspects:

- Teachers' attitudes and beliefs about spelling.
- The methods teachers use to teach spelling in their classrooms.
- Student's attitudes and beliefs about spelling according to their teacher;s understanding

An online quantitative survey with data collection tool a questionnaire of 25 closed questions was completed by 69 primary school teaching staff, providing information on the varied approaches to teaching spelling. The study highlights the importance of teaching spelling in all aspects of students' lives. The findings contribute to a better understanding of educational methods and challenges in teaching spelling in primary schools in Greece.

Keywords: spelling teaching methods, teachers' attitudes and beliefs

Περιεχόμενα

Περίληψη	Error! Bookmark not defined.
Abstract.....	Error! Bookmark not defined.
Κατάλογος Γραφημάτων	5
Εισαγωγή	7
Προϋπάρχουσες έρευνες.....	9
Σκοπός και στόχοι της έρευνας.....	11
Αναγκαιότητα της έρευνας.....	12
Ερευνητικές Υποθέσεις	13
Υπόθεση Α	13
Υπόθεση Β	13
Ερευνητικά Ερωτήματα.....	14
Θεωρητικό Μέρος.....	15
1. Θεωρητικό Υπόβαθρο.....	15
1.1. Ορθογραφική καθοδήγηση.....	15
1.2. Η επικέντρωση στην ορθογραφία	17
1.3. Η ορθογραφία είναι μια δεξιότητα που μαθαίνεται	18
1.4. Το γλωσσικό σύστημα της ορθογραφίας.....	20
Κατανόηση της ορθογραφίας.....	21
1.5. Γνώση της μορφολογίας.....	22
Ερευνητικό Μέρος	Error! Bookmark not defined.
2. Μεθοδολογία.....	Error! Bookmark not defined.
3. Αποτελέσματα.....	Error! Bookmark not defined.
3.1. Δημογραφικά Στοιχεία	Error! Bookmark not defined.
3.1.1. Φύλο.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.2. Ηλικία.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.3. Σπουδές.....	25
3.1.4. Επιπρόσθετη επιμόρφωση.....	Error! Bookmark not defined.

3.1.5.	Τάξη διδασκαλίας.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.6.	Ώρες διδασκαλίας ορθογραφίας	Error! Bookmark not defined.
3.1.7.	Ώρες διδασκαλίας ορθογραφίας από τις ώρες διδασκαλίας της γλώσσας	Error! Bookmark not defined.
3.1.8.	Επιπλέον χρόνος που αφιερώνεται στην διδασκαλία της ορθογραφίας	Error! Bookmark not defined.
3.1.9.	Πλήθος μαθητών με προβλήματα ορθογραφίας	Error! Bookmark not defined.
3.2.	Απόψεις εκπαιδευτικών και την εκμάθηση και την αξιολόγηση της ορθογραφίας.....	29
3.2.1.	Τεχνικές και στρατηγικές εκμάθησης ορθογραφίας	29
3.2.2.	Ορθογραφία και επίδοση.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.3.	Ορθογραφία και γλωσσικό μάθημα	35
3.2.4.	Αξιολόγηση της ορθογραφίας	37
3.3.	Απόψεις εκπαιδευτικών για την σχέση ορθογραφίας και κοινωνίας	Error! Bookmark not defined.
3.3.1.	Ορθογραφία και επαγγελματική αποκατάσταση	Error! Bookmark not defined.
3.3.2.	Ορθογραφία και οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον.....	41
3.4.	Απόψεις μαθητών για την ορθογραφία	44
3.4.1.	Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας κουραστική.....	44
3.4.2.	Οι μαθητές δίνουν έμφαση/ προτεραιότητα στην εκμάθηση της ορθογραφίας.....	44
3.4.3.	Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας άσκοπη	45
4.	Συζήτηση - Συμπέρασμα.....	46
5.	Προτάσεις για μελλοντική έρευνα	51
	Βιβλιογραφία.....	52
	Παράρτημα.....	55

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 3-1: Φύλο.....	Error! Bookmark not defined.
Γράφημα 3-2: Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων/ουσών.....	Error! Bookmark not defined.
Γράφημα 3-3: Σπουδές.....	25
Γράφημα 3-4: Επιπρόσθετη επιμόρφωση.....	25
Γράφημα 3-5: Τάξη διδασκαλίας	26
Γράφημα 3-6: Ώρες προγράμματος που αφιερώνονται στη διδασκαλία ορθογραφίας.....	26
Γράφημα 3-7: Ώρες διδασκαλίας ορθογραφίας από τις ώρες διδασκαλίας της γλώσσας.....	27
Γράφημα 3-8: Επιπλέον χρόνος που αφιερώνεται στην διδασκαλία της ορθογραφίας.....	27
Γράφημα 3-9: Πλήθος μαθητών με προβλήματα ορθογραφίας.....	28
Γράφημα 3-10: Η απομνημόνευση και η γνώση της μορφολογίας των λέξεων ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας.....	29
Γράφημα 3-11: Η διόρθωση των λαθών από τον ίδιο τον μαθητή ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας.....	30
Γράφημα 3-12: Η χρήση της τεχνολογίας στα πλαίσια της διδασκαλίας ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας.....	31
Γράφημα 3-13: Η γνώση της ορθογραφίας ως δείκτης γραμματισμού.....	33
Γράφημα 3-14: Η ορθογραφία ως παράγοντας διευκόλυνσης στην κατανόηση κειμένου	33
Γράφημα 3-15: Η ορθογραφία ως ένδειξη μαθησιακών δυσκολιών	34
Γράφημα 3-16: Η εκμάθηση της ορθογραφίας ως στόχος του μαθήματος της γλώσσας.....	35
Γράφημα 3-17: Η ορθογραφία θα πρέπει να διδάσκεται ως ξεχωριστό μάθημα;	36
Γράφημα 3-18: Οι δάσκαλοι αποδίδουν στη διδασκαλία της ορθογραφίας τη βαρύτητα που πρέπει;.....	36
Γράφημα 3-19: Οι γλωσσικές ασκήσεις και δραστηριότητες ως μέθοδοι αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών στην ορθογραφία	37
Γράφημα 3-20: Ένα λάθος στην κατάληξη της λέξης είναι σημαντικότερο απ' ότι ένα λάθος στο θέμα της	38
Γράφημα 3-21: Η εξάρτηση της επαγγελματικής και κοινωνικής ανέλιξης ενός ατόμου από τη γνώση της ορθογραφίας	39
Γράφημα 3-22: Η συμβολή της γνώσης της ορθογραφίας στην άσκηση ορισμένων επαγγελμάτων	Error! Bookmark not defined.

Γράφημα 3-23: Η σχέση της γνώσης της ορθογραφίας με την αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση των μαθητών	Error! Bookmark not defined.
Γράφημα 3-24: Το οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή ως παράγοντας ανάπτυξης των ορθογραφικών ικανοτήτων του.....	Error! Bookmark not defined.
Γράφημα 3-25: Η βαρύτητα που δίνει η κοινωνία στην απόκτηση της σχολικής γνώσης που αφορά την ορθογραφία	42
Γράφημα 3-26: Η σχέση της εκμάθησης της ορθογραφίας απόρην μικρή ηλικία με το γραπτό λόγο.....	Error!
	Bookmark not defined.
Γράφημα 3-27: Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας κουραστική ...	43
Γράφημα 3-28: Οι μαθητές δίνουν έμφαση/ προτεραιότητα στην εκμάθηση της ορθογραφίας.....	43
Γράφημα 3-29: Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας άσκοπη.....	44

Εισαγωγή

Η ορθογραφία ανέκαθεν συνδεόταν άρρηκτα με το γλωσσικό μάθημα και την διδασκαλία του. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μια συλλογικότερη έρευνα που αφορά στην κατάκτηση της ορθογραφίας και στις μεθόδους διδασκαλίας της. Τα μαθησιακά αποτελέσματα που συνοδεύουν την ανάπτυξη της ορθογραφικής δεξιότητας είναι εμφανή στους μαθητές καθώς είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τη μορφή και τη σημασία των λέξεων και να κατανοήσουν βαθύτερα τη ομιλούμενη γλώσσα και ταυτόχρονα να βελτιώσουν την αναγνωστική τους ικανότητα. Αντίστοιχα, οι επίμονες δυσκολίες στη μάθηση και την εφαρμογή της ορθογραφημένης γραφής επηρεάζουν αρνητικά την αναγνωστική ευχέρεια και την παραγωγή του γραπτού λόγου, και εκλαμβάνονται ως ένδειξη ελλιπούς γλωσσικής καλλιέργειας του ατόμου (Μουζάκη & Πρωτόπαππας, 2010). Επιπρόσθετα, πολλές φορές, τα λάθη του παιδιού προκύπτουν από την αδυναμία του να αποδώσει στον γραπτό λόγο την προφορική και να την προσαρμόσει στις συμβάσεις που δημιουργεί η νόρμα, καθώς «το γράψιμο δεν είναι μια αυτόματη μετατροπή του γραπτού λόγου σε προφορικό, αλλά έχει τη δική του λογική και τις δικές του προδιαγραφές» (Ντίνας Κ. 2011).

Η παρούσα μελέτη διερευνά τη διδασκαλία και τη μάθηση της ορθογραφίας στο δημοτικό σχολείο με τη χρήση ερωτηματολογίου. Ο στόχος αυτής της προσέγγισης ήταν να δώσει στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση του πώς τα καταφέρνουν οι μαθητές σε σχέση με τις διδακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται, τι μπορούν να επιτύχουν όσον αφορά στην ακρίβεια και πώς αυτό σχετίζεται με την προοπτική και την κατανόηση της διαδικασίας της ορθογραφίας λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές ορθογραφίας που χρησιμοποιούν οι μαθητές του δημοτικού σχολείου. Εστιάζει στις απόψεις και τις αντιλήψεις τόσο των ελλήνων εκπαιδευτικών σχετικά με την ορθογραφία αλλά και τις απόψεις των ίδιων των μαθητών.

Χωρίζεται σε δύο μέρη, το θεωρητικό μέρος και το ερευνητικό. Πριν το θεωρητικό κομμάτι αναφέρονται οι στόχοι της μελέτης ,οι ερευνητικές υποθέσεις και τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν. Το μέρος που αφορά στην θεωρητική θεμελίωση χωρίζεται σε πέντε υποενότητες. Αρχικά, εστιάζει στην ορθογραφική καθοδήγηση και στην επικέντρωση στην ορθογραφία. Οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν ανάλογα με το αναπτυξιακό στάδιο ή την τάξη που φοιτούν οι μαθητές τον τρόπο διδασκαλίας της και επικεντρώνονται σε αυτήν καθώς την θεωρούν πολύ σημαντική για διάφορους λόγους που θα αναπτυχθούν εκτενέστερα κατά την διάρκεια της παρούσας μελέτης. . Κατόπιν

γίνεται αναφορά στην ορθογραφική δεξιότητα και στις στρατηγικές απόκτησης της καθώς και στο πώς διαμορφώνεται το σύστημα της ορθογραφίας. Τέλος, στην ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους γίνεται λόγος στην κατανόηση της ορθογραφίας από τους μαθητές και στην σημασία της γνώσης της μορφολογίας των λέξεων για την κατάκτηση της ορθογραφικής ικανότητας αλλά και στην ανάπτυξη του λεξιλογίου των μαθητών.

Στο ερευνητικό μέρος της εργασία χωρίζεται σε δυο μέρη. Το πρώτο μέρος αναφέρεται αρχικά η μεθοδολογία της έρευνας και στο δεύτερο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της με μορφή κυκλικού διαγράμματος (διαγράμματος πίτας) , τα οποία χωρίζονται σε τέσσερις υποενότητες . Η πρώτη αφορά στα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων. Η δεύτερη εξετάζει τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την εκμάθηση και αξιολόγηση της ορθογραφίας . Στη συνέχεια η τρίτη διερευνά τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την σχέση της με την κοινωνία ενώ η τελευταία υποενότητα μελετά τις απόψεις των ίδιων των μαθητών για την ορθογραφία.

Το τελευταίο κομμάτι της μελέτης είναι η συζήτηση και η πρόταση για μελλοντική έρευνα .Αρχικά παρουσιάζονται αναλυτικά τα συμπεράσματα που προέκυψαν κατά την έρευνα που διεξήχθη και κατά πόσο συμφωνούν με τις ερευνητικές υποθέσεις που διατυπώθηκαν και τέλος γίνονται οι προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.

Προϋπάρχουσες έρευνες

Οι ποσοτικές προσεγγίσεις έχουν χρησιμοποιηθεί εκτενώς στην ανάπτυξη της θεωρίας ορθογραφίας και στην εμπειρική έρευνα, προσφέροντας σημαντικές πληροφορίες για τη διαδικασία κατάκτησης της ορθογραφίας από παιδιά δημοτικού σχολείου στην τυπική ανάπτυξη. Επιπλέον, η πλειονότητα της προσοχής έχει δοθεί σε όσους φοιτούν στα πρώτα χρόνια της τυπικής εκπαίδευσης (Caravolas, Hulme, & Snowling, 2001), (Treiman&Kessler, 2006), καθώς και σε προφίλ δειγμάτων που συνδέονται με τη δυσλεξία (Fielding-Barnsley, 2005).

Σύμφωνα με το μοντέλο του Siegler και τη θεωρία του που είναι μια θεωρία της γνωστικής ανάπτυξης εξηγείται πώς η μάθηση συμβαίνει όταν ένα φάσμα προοδευτικά πολύπλοκων και προσαρμοστικών τεχνικών χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του χρόνου για την αντιμετώπιση δυσκολιών που είναι μοναδικές σε έναν συγκεκριμένο τομέα (Siegler, 1996). Τα παιδιά θα αποκτήσουν τελικά μια αυξανόμενη κατανόηση του τρόπου επιλογής και χρήσης της κατάλληλης προσέγγισης από ένα αυξανόμενο ρεπερτόριο μέσω εξωτερικής διδασκαλίας, περιβαλλοντικής ανατροφοδότησης και μιας διαδικασίας δοκιμής του λάθους (Siegler, 1996). Η εφαρμογή στρατηγικών ορθογραφίας έχει λάβει μεγαλύτερη προσοχή τελευταία. Κατά συνέπεια, το μοντέλο των επικαλυπτόμενων κυμάτων του Siegler υφίσταται κυρίως στα πρώτα χρόνια της σχολικής εκπαίδευσης (Critten, Sheriston, & Mann, 2016), (Farrington-Flint, 2015), και προσέφερε ένα χρήσιμο πλαίσιο για τους ερευνητές που ενδιαφέρονται να εξετάσουν ποιες στρατηγικές ή διαδικασίες χρησιμοποιούν τα παιδιά κατά την ορθογραφία και πώς αυτές μπορεί να αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου (Critten, Sheriston, & Mann, 2016).

Σε μια προκαταρκτική μελέτη, οι Rittle-Johnson και Siegler παρατήρησαν τριάντα παιδιά ηλικίας πέντε έως επτά ετών για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενώ έγραφαν ορθογραφία τριάντα κοινές λέξεις και αναφέρονταν στις μεθόδους που χρησιμοποιούσαν (Rittle-Johnson&Siegler, 1999). Οι ερευνητές ανακάλυψαν μια ποικιλία τεχνικών ορθογραφίας, όπως η αυτόματη ανάκτηση από τη μνήμη και οι εφεδρικές τεχνικές που περιλαμβάνουν πιο σκόπιμες διαδικασίες, όπως

- Μόνο ηχητική απόδοση,
- Συνδυασμός ανάκτησης και ηχητικής απόδοσης,
- Αντλώντας αναλογίες (χρησιμοποιώντας την ορθογραφία μιας άλλης λέξης ως οδηγό για την ορθογραφία της παρουσιαζόμενης λέξης),

- Βασιζόμενοι σε ιδιαίτερους κανόνες της κάθε γλώσσας
- Οπτικός έλεγχος (γράφοντας μια λέξη αρκετές φορές για να βοηθηθεί ο εντοπισμός της εκδοχής που φαίνεται σωστή).

Εκτός από την ποικιλία των στρατηγικών που χρησιμοποιούν οι μαθητές κατά την ορθογραφία, άλλες μελέτες (Devonshire & Fluck, 2010- Farrington-Flint κ.ά., 2008- Kwong & Varnhagen, 2005) έχουν δείξει ότι οι επιλογές των μαθητών γίνονται όλο και πιο προσαρμοστικές και επηρεάζονται από τις εμπειρίες τους ως μαθητές (Devonshire&Fluck, 2010). Οι Kwong και Varnhagen εξέτασαν 34 ενήλικες και 11 μαθητές ηλικίας 6 ετών τρεις φορές την εβδομάδα για τέσσερις έως επτά εβδομάδες, προκειμένου να συγκρίνουν τον τρόπο με τον οποίο ανέπτυσαν τον αυτοματισμό στην ορθογραφία (Kwong, 2005). Παρατήρησαν ότι, ανεξαρτήτως ηλικίας, υπήρξε σταδιακή μετατόπιση από τις πιο εμφανείς στρατηγικές (όπως η εκφώνηση) στην αυτοματοποιημένη ανάκτηση νέων (ψευδο) λέξεων από τη μνήμη. Επιπλέον, υποστήριξαν ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι για τη δημιουργία λέξεων με σωστή ορθογραφία. Οι Farrington-Flint, Stash και Stiller διαπίστωσαν αναπτυξιακές μετατοπίσεις σε 34 παιδιά ηλικίας έξι έως οκτώ ετών μετά τη χορήγηση τεστ τρεις φορές σε διάστημα τριών μηνών (Farrington-Flint, 2015). Αυτό το εύρημα προσέφερε ένα χρήσιμο πλαίσιο για τους ερευνητές που επιθυμούν να διερευνήσουν τις διαδικασίες ή τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν τα παιδιά για να συλλαβίσουν και πώς αυτές μπορεί να αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου (Critten, Sheriston, & Mann, 2016). Το πλαίσιο έχει χρησιμοποιηθεί κυρίως στα πρώτα σχολικά έτη (Critten, Sheriston, & Mann, 2016), (Farrington-Flint, 2015).

Η ανάλυση των ορθογραφικών λαθών έχει χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσει στον καθορισμό των εξελίξεων στη χρήση στρατηγικής από την άποψη των "σταδίων" ή "φάσεων". Για παράδειγμα, διάφορες έρευνες (Bear, Invernizzi, Templeton, & Johnston, 2012) έχουν ασκήσει επιρροή σε πολλά σχολικά πλαίσια, και υποδηλώνουν μια αντίληψη της ανάπτυξης που ακολουθεί τη θεωρία του Piaget (Kohnen, Nickels, & Castles, 2009), που καθοδηγείται από την υπόθεση ότι υπάρχει διαδοχική αύξηση της ικανότητας αναπαράστασης γραπτών λέξεων σε μια σειρά πέντε αναπτυξιακών σταδίων. Οι Kohnen et al σημειώνουν ότι "τα ορθογραφικά λάθη ενός παιδιού σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή μπορεί να αντανακλούν επεξεργασία που αποδίδεται σε διάφορα αναπτυξιακά στάδια" και υποστηρίζουν ότι "δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα παιδιά μετακινούνται από το ένα στάδιο στο επόμενο μεταβαίνοντας από τη στρατηγική του ενός σταδίου στη στρατηγική που είναι χαρακτηριστική για το επόμενο στάδιο"

(Kohnen, Nickels, & Castles, 2009). Σε απάντηση σε ένα αυξανόμενο σύνολο στοιχείων που υποστηρίζουν τη μη γραμμικά μοντέλα ανάπτυξης της ορθογραφίας, οι Daffern, Mackenzie, και Hemmings (Daffern&Hemmings, 2017) ανέπτυξαν ένα εργαλείο ανάλυσης ορθογραφικών λαθών που ονομάζεται Components of Spelling Test (CoST) το οποίο καταγράφει φωνολογικές, ορθογραφικές και μορφολογικές εφαρμογές σε ορθογραφία χωρίς να περιορίζει την ορθογραφική ικανότητα σε ένα συγκεκριμένο "στάδιο" ή "φάση" ανάκτησης από τη μνήμη- πιθανότατα ως αποτέλεσμα των ορθογραφικών αναπαραστάσεων που γίνονται όλο και πιο περίπλοκες (Critten, Sheriston, & Mann, 2016). Τέλος, η έρευνα έχει δείξει ότι οι ικανοί ορθογράφοι χρησιμοποιούν ένα ευρύτερο φάσμα στρατηγικών πιο προσαρμοστικά από τους λιγότερο ικανούς ορθογράφους και ότι ο βαθμός εκπαίδευσης και η ορθογραφική εμπειρία επηρεάζουν σημαντικά τη συσχέτιση μεταξύ της χρήσης στρατηγικών και της ορθογραφικής γνώσης (Critten, Sheriston, & Mann, 2016).

Σκοπός και στόχοι της έρευνας

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσει τις πεποιθήσεις, τις πρακτικές και τους προβληματισμούς των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και των μαθητών τους σχετικά με τη διδασκαλία της ορθογραφίας. Οι ειδικοί στόχοι της μελέτης είναι οι εξής:

- Η κατανόηση των διαφορετικών απόψεων των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τη σημασία της ορθογραφίας στο αναλυτικό πρόγραμμα και τον αντίκτυπό της στη μάθηση των μαθητών.
- Να εξεταστούν οι αποκλίσεις, αν υπάρχουν, μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας της ορθογραφίας και των πραγματικών διδακτικών πρακτικών τους.
- Να εντοπίσει τις προκλήσεις και τις ανησυχίες που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί κατά τη διδασκαλία της ορθογραφίας, συμπεριλαμβανομένης της αντιλαμβανόμενης έλλειψης σαφήνειας σχετικά με τις διδακτικές προσδοκίες και την ανάγκη για επαγγελματική υποστήριξη και ανάπτυξη.

Με την αντιμετώπιση αυτών των στόχων, η μελέτη αποσκοπεί στην παροχή πολύτιμων πληροφοριών σχετικά με το τοπίο της διδασκαλίας της ορθογραφίας στα δημοτικά σχολεία, με τη δυνατότητα να ενημερώσει για την ανάπτυξη στοχευμένης υποστήριξης και πόρων για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να βελτιωθεί η διδασκαλία της ορθογραφίας και να υποστηριχθεί η μάθηση των μαθητών.

Αναγκαιότητα της έρευνας

Η αναγκαιότητα της έρευνας των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διδασκαλία της ορθογραφίας στο δημοτικό σχολείο είναι ζωτικής σημασίας για διάφορους λόγους. Πρώτον, οι πεποιθήσεις και οι πρακτικές των εκπαιδευτικών διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των διδακτικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται στην τάξη. Η κατανόηση των απόψεών τους μπορεί να βοηθήσει στην ευθυγράμμιση των στρατηγικών διδασκαλίας με τις πεποιθήσεις τους, ενισχύοντας έτσι την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας της ορθογραφίας. Δεύτερον, υπάρχει ανάγκη να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών και των διδακτικών τους πρακτικών. Για παράδειγμα, ενώ πολλοί εκπαιδευτικοί πιστεύουν στη σημασία της διδασκαλίας μιας σειράς στρατηγικών ορθογραφίας, ορισμένες πτυχές της διδασκαλίας της ορθογραφίας που θεωρούνται σημαντικές δεν διδάσκονται στην πράξη (Oakley, 2018).

Αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα και υποστήριξη ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πεποιθήσεις των εκπαιδευτικών αντικατοπτρίζονται στις διδακτικές τους πρακτικές. Επιπλέον, οι προοπτικές των εκπαιδευτικών μπορούν να παράσχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν κατά τη διδασκαλία της ορθογραφίας, καθώς και την υποστήριξη και την επαγγελματική ανάπτυξη που χρειάζονται. Η κατανόηση των αναγκών τους μπορεί να δώσει πληροφορίες για την ανάπτυξη στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και πόρων για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην αποτελεσματική διδασκαλία της ορθογραφίας σε μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Συνοψίζοντας, η ερευνητική αναγκαιότητα των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διδασκαλία της ορθογραφίας στο δημοτικό σχολείο έγκειται στη δυνατότητα ευθυγράμμισης των διδακτικών πρακτικών με τις πεποιθήσεις τους, γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ πεποιθήσεων και πρακτικών και παροχής στοχευμένης υποστήριξης και επαγγελματικής ανάπτυξης για τη βελτίωση της διδασκαλίας της ορθογραφίας.

Ερευνητικές Υποθέσεις

Οι ερευνητικές υποθέσεις για τη μελέτη σχετικά με τις απόψεις των εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία της ορθογραφίας στο δημοτικό σχολείο θα μπορούσαν να διατυπωθούν με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία και την ειδική εστίαση της μελέτης. Ακολουθούν οι πιθανές ερευνητικές υποθέσεις:

Υπόθεση Α

- Μηδενική υπόθεση (YA0): Δεν υπάρχει σημαντική διαφορά στην αντιλαμβανόμενη σημασία των στρατηγικών διδασκαλίας της ορθογραφίας μεταξύ των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- Εναλλακτική υπόθεση (YA1): Υπάρχει σημαντική διαφορά στην αντιλαμβανόμενη σημασία των στρατηγικών διδασκαλίας της ορθογραφίας μεταξύ των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η υπόθεση αυτή βασίζεται στα ευρήματα ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με τη σημασία της ορθογραφίας και τη θέση της στη διδασκαλία (Doyle, Zhang, & Mattatall, 2015).

Υπόθεση Β

- Μηδενική υπόθεση (YB0): Δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας της ορθογραφίας και των πραγματικών διδακτικών τους πρακτικών.

- Εναλλακτική υπόθεση (YB1): Υπάρχει σημαντική ασυμφωνία μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας της ορθογραφίας και των πραγματικών διδακτικών τους πρακτικών. Αυτή η υπόθεση προκύπτει από τα στοιχεία ότι ορισμένοι εκπαιδευτικοί μπορεί να αισθάνονται αντιφατικοί σχετικά με τις διδακτικές τους πρακτικές, υποδεικνύοντας ένα πιθανό χάσμα μεταξύ των πεποιθήσεων και των πρακτικών τους (Doyle, Zhang, & Mattatall, 2015).

Ερευνητικά Ερωτήματα

Το κύριο ερευνητικό ερώτημα της μελέτης είναι:

«Ποιες είναι οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία της ορθογραφίας;»

Για να απαντηθεί, πρέπει να απαντηθούν τα παρακάτω δευτερεύοντα ερωτήματα:

1. Ποια είναι η σημασία της εκμάθησης ορθογραφίας για την σχολική επίδοση των μαθητών;
2. Ποια είναι η σχέση της εκμάθησης ορθογραφίας με το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον των μαθητών;
3. Ποια είναι η σχέση της εκμάθησης ορθογραφίας με την επαγγελματική αποκατάσταση των μαθητών;
4. Ποια είναι κατά την γνώμη των εκπαιδευτικών η γνώμη των μαθητών για την εκμάθηση ορθογραφίας;
5. Ποιες είναι οι κατάλληλες τεχνικές και στρατηγικές αναφορικά με την εκμάθηση και αξιολόγηση της ορθογραφίας;

Θεωρητικό Μέρος

1. Θεωρητικό Υπόβαθρο

1.1.Ορθογραφική καθοδήγηση

Με την έκθεση και την εξάσκηση στην ανάγνωση λέξεων σε κείμενα, οι ορθογραφικές δεξιότητες των παιδιών μπορεί, εν μέρει, να βελτιώνονται με την πάροδο του χρόνου (Treiman, 2018). Αν οι μαθητές διδαχθούν ειδικά τα θεμέλια αυτού του γλωσσικού συστήματος, η ορθογραφία στην τυπική γλώσσα μπορεί να βελτιωθεί (Treiman, 2018). Ωστόσο, έχει υπάρξει συζήτηση σχετικά με το τι καθιστά αποτελεσματική τη διδασκαλία της ορθογραφίας. Οι μελέτες του Piaget σχετικά με τη διαμόρφωση της γνώσης και η θεωρία ότι η εκμάθηση της ορθογραφίας πραγματοποιείται σε αναπτυξιακές φάσεις έχουν επηρεάσει μια ακόμη δημοφιλή μέθοδο (McNeill & Kirk, 2014).

Όταν οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν μια παιδαγωγική που βασίζεται στη θεωρία των αναπτυξιακών σταδίων, διδάσκουν πρώτα τις φωνολογικά πριν προχωρήσουν στα μορφολογικά (συμπεριλαμβανομένων των ετυμολογικών) μέρη του γραπτού λόγου. Πρόσφατες έρευνες εξηγούν τη σημασία της συστηματικής φωνητικής εκπαίδευσης, η οποία συνέπεσε με την αυξανόμενη αποδοχή των εμπορικά προσβάσιμων προγραμμάτων φωνητικής για την υποβοήθηση της ορθογραφικής εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια (Ehri, 1999).

Τα υπάρχοντα ορθογραφικά συστήματα αναφέρονται στις λέξεις που δεν έχουν άμεση αντιστοίχιση φωνήματος-γράμματος ως "ακανόνιστες" ή "εξαιρετικές" λέξεις (Miskin, 2011), υπονοώντας ότι η γνώση της φωνητικής από μόνη της δεν αρκεί για να μάθουν και να κατακτήσουν τα παιδιά αυτές τις ορθογραφίες. Η ορθογραφία χωρίζεται σε τρία είδη, που είναι *φωνητική*, η *φωνολογική* και η *ιστορική*. Πρώτον, στη φωνητική ορθογραφία κάθε σύμβολο αντιπροσωπεύει έναν φθόγγο. (Αργυρόπουλος, Β., 2015) Παρ' όλα αυτά, δεδομένου ότι η ελληνική γλώσσα είναι μια πολυσύνθετη γλώσσα, πρόσφατες ερευνητικές κατευθύνσεις αναγνωρίζουν ότι η συνεκτίμηση της μορφολογίας και της ετυμολογίας θα ενισχύσει τη διδασκαλία της ορθογραφίας. Εντοπίζοντας τις παιδαγωγικές γνώσεις που χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες για την υποβοήθηση της ορθογραφίας, θα είναι δυνατόν να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τις θεωρητικές τους προσεγγίσεις για την κατανόηση της ορθογραφίας (Bowers & Bowers, 2017).

Οι μέθοδοι και οι πόροι που χρησιμοποιούνται, καθώς και η συχνότητα της διδασκαλίας και το κατά πόσον αυτή διαφέρει ανάλογα με την τάξη, είναι σημαντικές πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ο Graham εξετάζει τις δύο αντίθετες απόψεις στη διαμάχη για την ορθογραφία: εκείνους που υποστηρίζουν ότι η ορθογραφία είναι ένα ταλέντο που πρέπει να "διδασχθεί" ειδικά και άμεσα και εκείνους που υποστηρίζουν ότι η ορθογραφία είναι κάτι που μπορεί να αποκτηθεί αυθόρμητα αν τα παιδιά εκτεθούν σε περιβάλλον πλούσιο σε γραμματισμό (Graham, 2000). Σύμφωνα με έρευνες, η διδασκαλία της ορθογραφίας έχει ευνοϊκή επίδραση στις επιδόσεις των μαθητών και μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της ποιότητας του γραπτού λόγου (Graham&Santangelo 2014). Σχεδόν όλοι οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις Ηνωμένες Πολιτείες ανέφεραν ότι διδάσκουν ρητά ορθογραφία, αν και οι μέθοδοι και οι πόροι που χρησιμοποιούνται ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό, σύμφωνα με τις λίγες μελέτες που έχουν εξετάσει τις διδακτικές πρακτικές ορθογραφίας (Cutler&Graham, 2008).

Αν και υπήρχαν λίγες διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα ακριβή εργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι εκπαιδευτικοί, η μελέτη ανακάλυψε στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις στην έμφαση της διδασκαλίας της ορθογραφίας μεταξύ των διαφορετικών ομάδων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι δάσκαλοι των πρώτων τάξεων του δημοτικού δήλωσαν ότι η εργασία σε επίπεδο φωνήματος ήταν το κέντρο της διδασκαλίας σχεδόν κάθε μέρα- ωστόσο, καθώς οι μαθητές προχωρούσαν στο σχολείο, η έμφαση αυτή μετατοπίστηκε. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι παρά το γεγονός ότι η ορθογραφία αποτελεί κρίσιμο μέρος του προγράμματος σπουδών, οι εκπαιδευτικοί στην έρευνα εξέφρασαν έλλειψη εμπιστοσύνης στην ικανότητά τους να διδάξουν το θέμα, γεγονός που είχε αντίκτυπο στις διδακτικές στρατηγικές τους. Οι εκπαιδευτικοί που έδειχναν σημάδια ανασφάλειας είχαν μικρότερο εύρος τεχνικών διδασκαλίας της ορθογραφίας, εξαρτώμενοι συχνά από την απομνημόνευση ή τη μέθοδο του "ακούσματος" (φωνολογία) (Daffern&Hemmings, 2017). Η παρούσα μελέτη εγείρει την πιθανότητα ότι οι διαφοροποιήσεις στην πρακτική σχετίζονται εν μέρει με τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί βλέπουν την ικανότητά τους να βοηθούν τους μαθητές στην ορθογραφία. Είναι απαραίτητο να διερευνηθούν περαιτέρω οι πρακτικές στην τάξη.

1.2. Η επικέντρωση στην ορθογραφία

Οι ανησυχίες σχετικά με την ορθογραφία και την επάρκεια γραφής των παιδιών εξακολουθούν να υπάρχουν στα εθνικά δεδομένα από τα αγγλικά δημοτικά σχολεία (Department for Education, 2019b). Μόνο το 69% των μαθητών ανταποκρίθηκε στο απαιτούμενο επίπεδο στη γραφή, σύμφωνα με την έκθεση "Teacher Assessment of Writing at the End of Key Stage 1" του 2019. Το 78% των μαθητών στο τέλος του δεύτερου σταδίου εξετάσεων πέτυχε την απαιτούμενη βαθμολογία στο τμήμα γραφής της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού και του τεστ EGPS. Είναι γνωστό ότι πολλά παιδιά έχουν προβλήματα ορθογραφίας και μελέτες δείχνουν ότι τα προβλήματα αυτά συνεχίζονται και κατά την ενήλικη ζωή (Bernstein, 2009).

Οι ορισμοί της δυσλεξίας υπογραμμίζουν τα προβλήματα με τη σωστή ορθογραφία (Rose, 2009). Οι δυσκολίες στην ορθογραφία έχουν επίσης καταδειχθεί σε παιδιά με αναπτυξιακές γλωσσικές διαταραχές (Joye, Broc, Olive, & Dockrell, 2019). Επιπλέον, είναι προφανές ότι τα προβλήματα με την ορθογραφία μπορούν να συμβάλουν σε γενικότερες δυσκολίες γραφής. Μελέτες έχουν αποκαλύψει ότι τα παιδιά με δυσλεξία σταματούν συχνότερα μέσα στις λέξεις προκειμένου να κατανοήσουν την ορθογραφία και ότι αυτή η συμπεριφορά είναι προγνωστική τόσο για την ποσότητα όσο και για το διαμέτρημα του γραπτού λόγου που παράγουν τα παιδιά (Sumner, Connolly, & Barnett, 2013). Κατά συνέπεια, υπάρχει ο ισχυρισμός ότι η εκμάθηση της ορθογραφίας μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να γίνουν πιο ακριβείς και άνετοι συγγραφείς, απελευθερώνοντας πόρους της εργαζόμενης μνήμης (Graham & Santangelo, 2014). Έχει επίσης αποδειχθεί ότι τα παιδιά με δυσλεξία περιορίζουν τις λεξιλογικές τους επιλογές στον γραπτό λόγο σε όρους που είναι πιο απλοί στην ορθογραφία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το γραπτό λεξιλόγιο να είναι λιγότερο ευρύ, γεγονός που έχει και πάλι αντίκτυπο στις αξιολογήσεις της ποιότητας του κειμένου (Sumner, Connolly, & Barnett, 2013). Ως αποτέλεσμα, είναι κρίσιμο τα παιδιά να λαμβάνουν κορυφαία εκπαίδευση για να προωθήσουν την ορθογραφική τους ανάπτυξη.

Πράγματι, η ορθογραφία είναι μια δύσκολη διαδικασία. Η ελληνική γλώσσα έχει περίπλοκη ορθογραφία, γεγονός που καθιστά πιο δύσκολη την εκμάθηση της σε σχέση με άλλες γλώσσες με πιο σαφή ορθογραφία και συνεπείς αντιστοιχίσεις φωνημάτων σε γραφήματα (Caravolas, Hulme, & Snowling, 2001). Πολλά διαφορετικά γραφήματα μπορούν να αναπαραστήσουν το ίδιο φώνημα.

Σύμφωνα με τις θεωρίες των σταδίων και των φάσεων της ορθογραφικής ανάπτυξης, τα παιδιά γράφουν τις λέξεις χρησιμοποιώντας αρχικά τις φωνολογικές τους ικανότητες,

αλλά καθώς αποκτούν εμπειρία και διαβάζουν γραπτά κείμενα, θα χρησιμοποιούν σταδιακά την κατανόηση των ορθογραφικών κανόνων για να γράψουν την επιθυμητή λέξη (Ehri, 1999). Ωστόσο, εμπειρικές έρευνες έχουν δείξει ότι τα παιδιά κατά το πρώτο έτος της σχολικής εκπαίδευσης χρησιμοποιούν στην πραγματικότητα τόσο τη φωνολογική όσο και την ορθογραφική επίγνωση κατά την ορθογραφία, θέτοντας υπό αμφισβήτηση την ιδέα μιας γραμμικής προσέγγισης για την εκμάθηση ορθογραφικών δεξιοτήτων (δηλαδή, φωνολογία και μετά ορθογραφία). Επιπλέον, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ο ρόλος που διαδραματίζουν οι μορφολογικές αναπαραστάσεις στην ορθογραφία (Treiman & Bourassa, 2000). Εδώ, η μη γραμμική θεωρία της τριπλής μορφής της λέξης παρέχει στους εκπαιδευτικούς ένα χρήσιμο πλαίσιο για την υποστήριξη των παιδιών, αναγνωρίζοντας ότι μπορεί να απαιτούνται φωνολογικές, ορθογραφικές και μορφολογικές γνώσεις προκειμένου να συλλαβίσουν μια άγνωστη λέξη (Critten, Sheriston, & Mann, 2016).

1.3. Η ορθογραφία είναι μια δεξιότητα που μαθαίνεται

Ο εγκέφαλος κάθε ατόμου πρέπει να μάθει πώς να γράφει ορθογραφήματα, επειδή δεν είναι καλωδιωμένος γι' αυτό. Ωστόσο, πολλές μέθοδοι για τη διδασκαλία της ορθογραφίας έχουν την υποκείμενη υπόθεση ότι η ικανότητα ενός ατόμου να γράφει σωστά είναι εγγενής. Οι δάσκαλοι που λειτουργούν από διάφορα θεωρητικά υπόβαθρα αποδεικνύουν σαφώς αυτή την υπόθεση στις δραστηριότητές τους.

Είναι αυτονόητο ότι το διάβασμα βιβλίων, η παρουσία σημαντικών εντύπων και η έκθεση σε έντυπα είναι απαραίτητα αλλά όχι επαρκή για την εκμάθηση της ορθογραφίας. Από την άλλη πλευρά, οι συμπεριφοριστικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις υποστηρίζουν την απομνημόνευση και την επανάληψη ως μέσο για την εκμάθηση της ορθογραφίας. Εδώ, η έμφαση δίνεται στην ορθογραφία ως μέσο επικοινωνίας νοημάτων στους άλλους και όχι στις λέξεις ως σύμβολα νοημάτων. Αντίθετα, η ορθογραφία καθίσταται άνευ νοήματος και, στην καλύτερη περίπτωση, ένα μέσο για ένα σκοπό, κατά τον οποίο τα γράμματα μαθαίνονται και επαναλαμβάνονται κατά παραγγελία, συχνά σε τεστ και κουίζ, όπου οι λέξεις συνήθως χρησιμοποιούνται χωρίς νόημα ή χωρίς πλαίσιο. Υπάρχει μια τάση και για τα δύο αυτά άκρα να θεωρείται η ορθογραφία μόνο ως οπτική ικανότητα (Johnston, 2001).

Η ιδέα ότι η ορθογραφία είναι πρωτίστως μια οπτική δεξιότητα και ότι η αγγλική ορθογραφία είναι κάπως χαοτική και παράλογη και μπορεί να διδαχθεί μόνο μέσω της απομνημόνευσης αντανακλάται επίσης σε τεχνικές όπως η "look cover write check" και ασκήσεις όπου οι λέξεις γράφονται επανειλημμένα με διαφορετικές γραμματοσειρές ή χρώματα (Treiman&Bourassa,2000). Δίνοντας λίστες ορθογραφίας για το σπίτι, αυτή η άποψη επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να εγκαταλείψουν την ιδέα της διδασκαλίας της ορθογραφίας και ουσιαστικά να παραδώσουν την ευθύνη της διδασκαλίας της ορθογραφίας των νέων στους γονείς και τα παιδιά τους. Ένα σημαντικό μάθημα που πρέπει να μεταδώσουν οι εκπαιδευτικοί στους μαθητές τους είναι ότι η ορθογραφία "μαθαίνεται". Αρκετές μελέτες έχουν δείξει ότι η ανάπτυξη ικανών ορθογράφων απαιτεί ειδική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών (Bailet, 2004).

Είτε είναι αλήθεια είτε όχι, οι άνθρωποι αξιολογούνται συχνά με βάση τις ορθογραφικές τους δεξιότητες. Οι δάσκαλοι παλαιότερα τιμωρούσαν αυστηρότερα το γραπτό των μαθητών όταν έκαναν ορθογραφικά λάθη, σύμφωνα με έρευνα των Graham, Harris και Hebert (2011). Αυτό έχει προφανείς επιπτώσεις στις ακαδημαϊκές επιδόσεις και τους βαθμούς των μαθητών καθ' όλη τη διάρκεια σπουδών τους. Επιπλέον, τα άτομα με κακή ορθογραφία νιώθουν συχνά ντροπή και υποτίμηση του εαυτού τους (Dickson, 2013). Μπορεί επίσης να ξοδεύουν πολύ χρόνο για να κρύβουν τις θεωρούμενες ελλείψεις τους και να αποφεύγουν τις γραπτές εργασίες (Newlands, 2011).

Επειδή η ορθογραφία είναι απαραίτητη για τη γραφή, τα άτομα που δυσκολεύονται με αυτήν μπορεί να δυσκολεύονται να παράγουν κείμενα που είναι ακριβή και συνεκτικά. Η γραφή είναι μια εξαιρετικά σύνθετη διαδικασία και η λανθασμένη ορθογραφία μιας λέξης μπορεί να παρεμποδίσει τις ανώτερης τάξης γνωστικές διαδικασίες που απαιτούνται για την παραγωγή ιδεών και την έκφρασή τους γραπτώς (Graham & Santangelo, 2014- Parodi, 2007). Με λίγα λόγια, η βραδεία και ανακριβής αποκωδικοποίηση λέξεων μπορεί να εμποδίσει τη ρευστή ανάγνωση, και ομοίως, η αργή και ανακριβής κωδικοποίηση λέξεων μπορεί να εμποδίσει τη ρευστή γραφή. Επιπλέον, όταν οι άνθρωποι δεν είναι σίγουροι για το πώς να γράψουν έναν όρο, μπορεί να χρησιμοποιήσουν μια διαφορετική λέξη που νιώθουν πιο άνετα να γράψουν (Berninger, Raskind, 2008- Newlands, 2011), η οποία μπορεί να μην αντιπροσωπεύει με ακρίβεια και αποχρώσεις το επιδιωκόμενο νόημα.

Η αποτελεσματική διδασκαλία της ορθογραφίας μπορεί να βοηθήσει όχι μόνο στη γραφή. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι δραστηριότητες ορθογραφίας βοηθούν τα παιδιά να μάθουν για τις λέξεις και τα μέρη των λέξεων, γεγονός που μπορεί να τα βοηθήσει και

στην ανάγνωση (Moats, 2005). Οι Martin-Chang, Ouellette και Madden (2014) ανακάλυψαν ότι οι ενήλικες ήταν σε θέση να διαβάζουν λέξεις πιο γρήγορα όταν ήταν εκείνες που μπορούσαν να συλλαβίσουν με ακρίβεια. Η καλή διδασκαλία της ορθογραφίας περιλαμβάνει επίσης τη διδασκαλία στα παιδιά των ορισμών των λέξεων και των τμημάτων των λέξεων. Αυτό μπορεί να ενισχύσει το εκφραστικό και το προσληπτικό τους λεξιλόγιο, το οποίο είναι χρήσιμο τόσο σε προφορικά όσο και σε γραπτά κείμενα (Rosenthal & Ehri, 2008).

1.4. Το γλωσσικό σύστημα της ορθογραφίας

Τα περισσότερα προγράμματα ορθογραφίας στα σχολεία επικεντρώνονται στις φωνολογικές πληροφορίες, ένα συγκεκριμένο είδος γλωσσικής γνώσης (Devonshire & Fluck, 2010). Αυτά τα προγράμματα βασίζονται στην εσφαλμένη υπόθεση ότι τα αγγλικά είναι μια φωνητική γλώσσα -δηλαδή ότι οι ήχοι αντιστοιχούν σε ήχους με έναν καθαρό, προβλέψιμο τρόπο-, κάτι που δεν είναι αληθές. Παρά το γεγονός ότι είναι το πιο δύσκολο και πολύπλοκο από τα "σύνολα" γνώσεων που απαιτούνται για την εκμάθηση της ορθογραφίας, η αγγλική φωνολογία αποτελεί την πλειοψηφία των προγραμμάτων ορθογραφίας για μικρούς μαθητές. Τα προγράμματα που έχουν σχεδιαστεί για τους ορθογράφους που δυσκολεύονται, επίσης, επικεντρώνονται σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη των φωνολογικών ικανοτήτων. Σύμφωνα με τον Henry, οι χαμηλής ορθογραφίας συλλαβιστές δεν είναι σε θέση "να καταλάβουν την υποκείμενη δομή" των λέξεων- αντίθετα, βασίζονται κυρίως στην ιδέα ότι τα σύμβολα έχουν σταθερά αντίστοιχους ήχους και στερούνται άλλων τεχνικών επίλυσης λέξεων (Henry, 1989). Εξαιτίας αυτού, η ικανότητα αυτών των παιδιών να συλλαβίζουν λέξεις χρησιμοποιώντας απλώς φωνολογικές ικανότητες είναι σοβαρά περιορισμένη (Henry, 1989). Συχνά έχουν λάβει μόνο βασική φωνολογική διδασκαλία στην ορθογραφία. Παρακινούνται από "μια αλφαβητική προσδοκία", όπως περιγράφεται από τους Templeton και Morris (Templeton & Morris, 1999).

Σύμφωνα με τους Apel κ.ά. (2004a), αυτή η εμμονή με τη διδασκαλία της φωνητικής είναι το αποτέλεσμα μιας ανησυχίας στην έρευνα σχετικά με τη φωνολογική συνιστώσα της ορθογραφίας (Apel, Masterson, & Hard, 2004a). Επιπλέον, οι Hilte και Reitsma (2011, σ. 334) υποστηρίζουν ότι η επικέντρωση αποκλειστικά στη φωνολογική γνώση στην τάξη μπορεί να οδηγήσει τους μαθητές να "χαλαρώσουν τη σύνδεση με το νόημα" και να αναπτύξουν "ευέλικτα, στρατηγικά και αποτελεσματικά ρεπερτόρια επίλυσης

προβλημάτων" (Hilte&Reitsma, 2011). Σύμφωνα με τους Devonshire και Fluck, "αν τα παιδιά διδάσκονται τη φωνητική μόνο τα δύο πρώτα χρόνια της επίσημης σχολικής εκπαίδευσης θα τη χρησιμοποιούν ως προτιμώμενη στρατηγική ακόμη και όταν μπορεί να είναι ικανά να χρησιμοποιούν πιο κατάλληλες στρατηγικές" (Devonshire&Fluck, 2010). Ως εκ τούτου, είναι κρίσιμο οι εκπαιδευτικοί να αναγνωρίσουν ότι η φωνολογική επάρκεια δεν είναι παρά μια πτυχή του ρεπερτορίου ορθογραφικών γνώσεων. Επιπλέον, οι γενικές παρανοήσεις σχετικά με την αγγλική φωνητική για μια περιγραφή της φωνητικής γνώσης για τη διδασκαλία της φωνητικής εμποδίζουν τους εκπαιδευτικούς να αξιολογήσουν με ακρίβεια τα εκπαιδευτικά προγράμματα που βασίζονται στη φωνολογία. Όπως αναφέρεται στην περιγραφή των ενεργειών των αρχικών εκπαιδευτικών στη συνέχεια του παρόντος άρθρου, αυτή η έλλειψη λεπτομερούς κατανόησης μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένη διδασκαλία (Burton, 2011).

1.5. Κατανόηση της ορθογραφίας

Εκτός από τις φωνολογικές τους γνώσεις, οι μαθητές πρέπει να κατακτήσουν την ορθογραφία, ή ποιες ακολουθίες γραμμάτων είναι εφικτές. Η εφαρμογή κανόνων ορθογραφίας είναι αναγκαία λόγω της έλλειψης αντιστοιχίας 1:1 μεταξύ φθόγγων (προφοράς) και γραμμάτων (γραφής) στα συστήματα γραφής διαφόρων γλωσσών. Η απόφαση για το ποια γραφήματα θα χρησιμοποιηθούν είναι μια κρίσιμη πτυχή της ορθογραφικής γνώσης, επειδή τα φωνήματα και τα γραφήματα στη γλώσσα δεν ταιριάζουν πάντα. Η κατανόηση γενικευμένων γραφημικών συμβάσεων, όπως το γεγονός ότι τα σύμφωνα συχνά δεν διπλασιάζονται μετά από μακρόσυρτους φωνητικούς ήχους, είναι μια άλλη πτυχή της ορθογραφικής γνώσης. Η ορθογραφία είναι ένα κρίσιμο συστατικό της διδασκαλίας, καθώς μειώνει σημαντικά το περιθώριο λάθους και συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των πολλών τρόπων με τους οποίους θα μπορούσε να γραφτεί μια λέξη όταν εξαρτάται μόνο από φωνολογικές πληροφορίες. Οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να κατανοήσουν τις πολλές γραφημικές αναπαραστάσεις των φθόγγων (πώς μπορεί να ακούγεται αυτό όταν γράφεται) και τους λόγους πίσω από τις πολλαπλές επιλογές (που συνδέονται με ετυμολογικές πληροφορίες για τη γλώσσα) προκειμένου να διδάξουν την ορθογραφία (Bernstein, 2009).

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει επίσης να κατανοήσουν ότι η ορθογραφία είναι μια ορθογραφική αναπαράσταση του προφορικού λόγου, γεγονός που βοηθά στην εξήγηση

πολλών φαινομενικά ασυνεπών αντιστοιχίσεων φωνήματος/γράμματος. Επειδή όλες οι αγγλικές προφορές χρησιμοποιούν την ίδια ορθογραφία, οι λέξεις μας ακούγονται διαφορετικές όταν προφέρονται, αλλά όταν γράφουμε, χρησιμοποιούμε την ίδια ορθογραφία (Critten, Sheriston, & Mann, 2016).

1.6. Γνώση της μορφολογίας

Η κατανόηση των μορφημάτων στις λέξεις είναι απαραίτητο συστατικό της μορφολογικής γνώσης. Τα μορφώματα είναι τα νοηματικά τμήματα μιας λέξης, όπως η συλλαβή που δηλώνει τον πληθυντικό αριθμό. Τα μορφώματα περιλαμβάνουν ρίζες, βασικές λέξεις, επιθήματα και προθήματα. Όταν τα μορφώματα προστίθενται σε μια λέξη-ρίζα, μπορεί να τροποποιούν την κατηγορία της λέξης, όπως ή να δημιουργούν μια νέα σημασία, όπως. Τα μορφώματα χρησιμοποιούνται επίσης για την κατασκευή σύνθετων λέξεων. Η γνώση του τρόπου με τον οποίο οι λέξεις μπορούν να κατασκευαστούν με αυτόν τον τρόπο βοηθά τα παιδιά όχι μόνο στην ορθογραφία αλλά και στην ανάπτυξη του λεξιλογίου τους. Επίσης, τα βοηθά να κατανοήσουν νέους όρους κατά την ανάγνωση και τα βοηθά να δημιουργήσουν αποδεκτές νέες λέξεις κατά τη γραφή. Τα μικρά παιδιά κατανοούν τη μορφολογία μέσω της γλώσσας τους (Mann & Singson, 2003).

Ερευνητικό Μέρος

2. Μεθοδολογία

Πρόκειται για μια μελέτη που ακολουθεί την ποσοτική προσέγγιση.

Συμμετέχοντες: Η μελέτη περιλαμβάνει 69 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν ως δάσκαλοι ως συμμετέχοντες.

Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων: Χορηγήθηκε στους συμμετέχοντες ένα ερωτηματολόγιο με 25 ερωτήσεις κλειστού τύπου. Οι ερωτήσεις ήταν σχεδιασμένες για να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με τις πεποιθήσεις, τις πρακτικές και τις ανησυχίες των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διδασκαλία της ορθογραφίας. Οι απαντήσεις καταγράφηκαν σε μια κλίμακα Likert που κυμαίνεται από 1 (Διαφωνώ απόλυτα) έως 4 (Συμφωνώ απόλυτα).

Διαδικασία συλλογής δεδομένων: Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε στους / στις συμμετέχοντες / ουσες είτε αυτοπροσώπως είτε ηλεκτρονικά και τους δόθηκε επαρκής χρόνος για τη συμπλήρωσή του.

Ανάλυση δεδομένων: Οι απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια αναλύθηκαν με τη χρήση περιγραφικών στατιστικών για να κατανοηθούν οι πεποιθήσεις και οι πρακτικές των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διδασκαλία της ορθογραφίας.

Δεοντολογικές εκτιμήσεις: Η μελέτη διασφάλισε την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα των συμμετεχόντων. Λήφθηκε συγκατάθεση μετά από ενημέρωση από όλους τους συμμετέχοντες πριν λάβουν μέρος στη μελέτη.

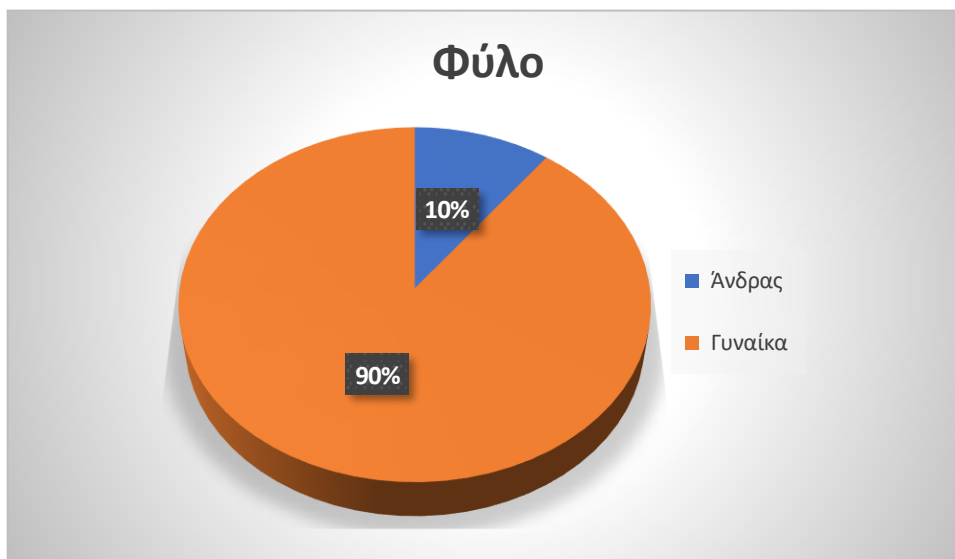
Περιορισμοί: Η μελέτη περιορίζεται από την αυτοαναφερόμενη φύση των δεδομένων, η οποία θα μπορούσε να υπόκειται σε μεροληψία κοινωνικής επιθυμίας. Επιπλέον, η γενίκευση των ευρημάτων μπορεί να περιοριστεί στο συγκεκριμένο πλαίσιο της μελέτης.

Αυτή η μεθοδολογία θα παρέχει πολύτιμες γνώσεις για τις πεποιθήσεις και τις πρακτικές των δασκάλων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την ορθογραφία, βοηθώντας στον εντοπισμό τομέων όπου μπορεί να χρειαστεί υποστήριξη και επαγγελματική ανάπτυξη.

3. Αποτελέσματα

3.1. Δημογραφικά Στοιχεία

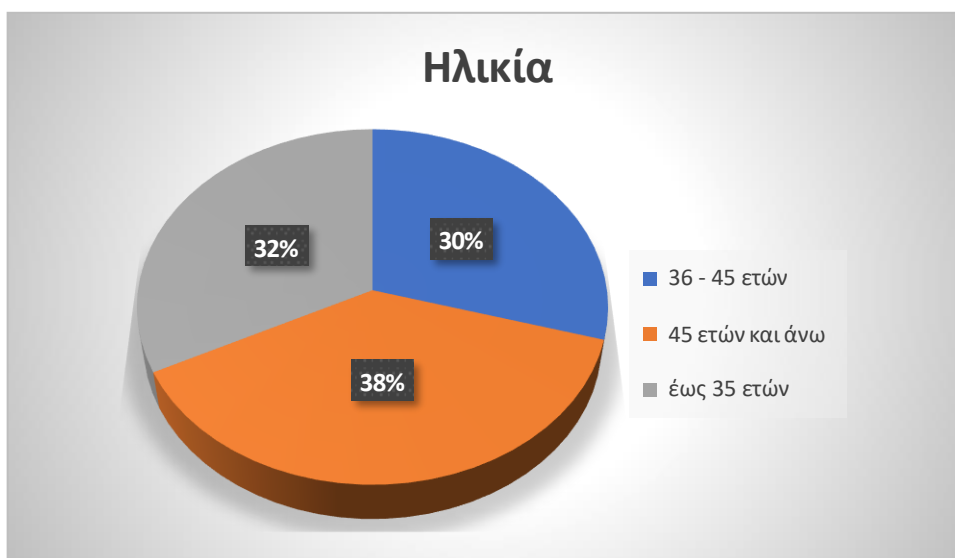
3.1.1. Φύλο



Γράφημα 3-1: Φύλο

Οι 9 στις 10 συμμετέχουσες / συμμετέχοντες ήταν γυναίκες.

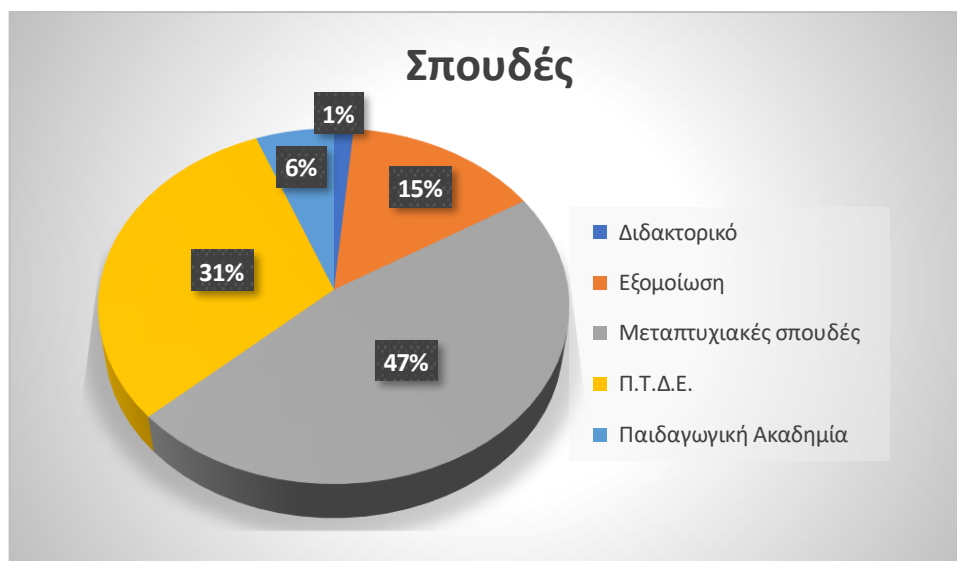
3.1.2. Ηλικία



Γράφημα 3-2: Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων/ουσών

Όσον αφορά την ηλικία των συμμετεχόντων / ουσών, οι ηλικίες ήταν σχεδόν εξίσου σε όλες τις ηλικίες.

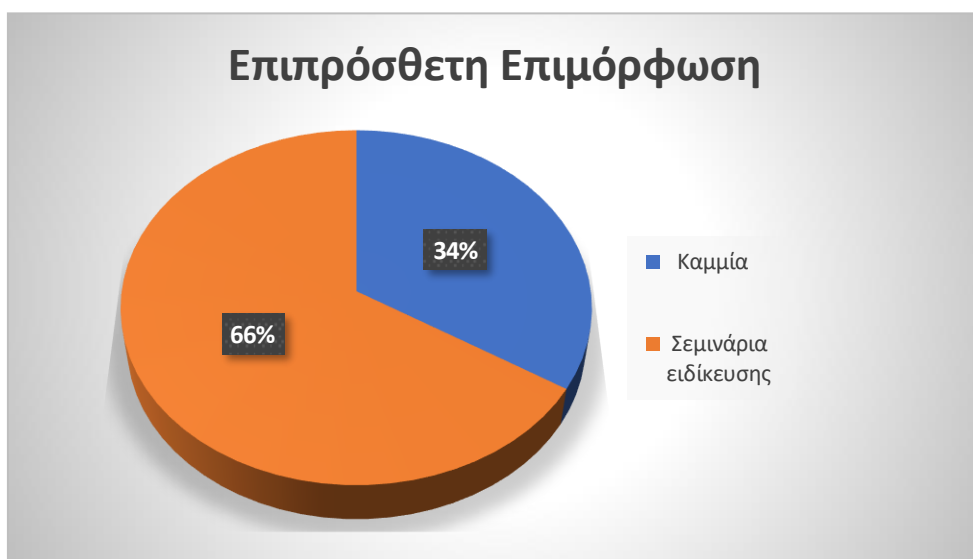
3.1.3. Σπουδές



Γράφημα 3-3: Σπουδές

Σχεδόν η μία στις δύο συμμετέχουσες / οντες (47%) έχουν κάνει μεταπτυχιακές σπουδές.

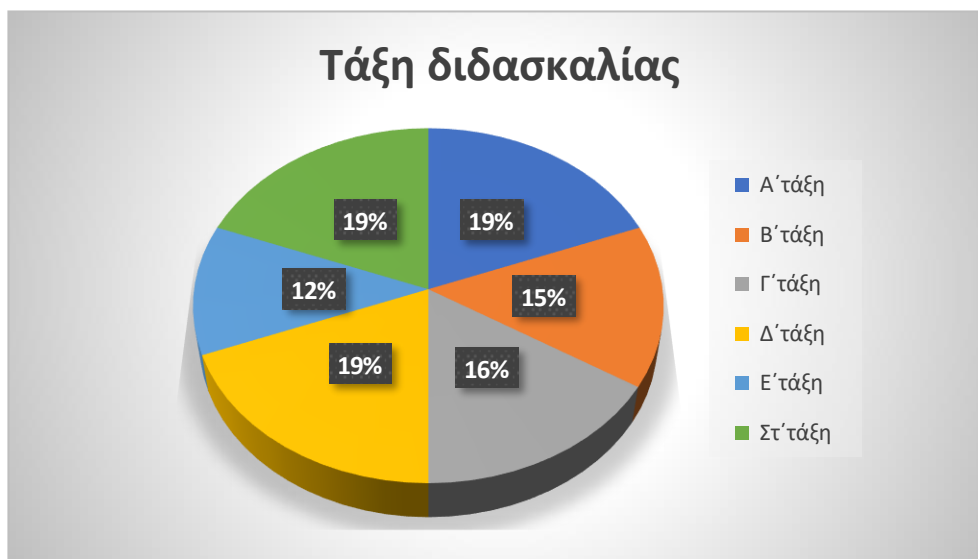
3.1.4. Επιπρόσθετη επιμόρφωση



Γράφημα 3-4: Επιπρόσθετη επιμόρφωση

Περίπου οι δύο στους τρεις συμμετέχοντες / ουσες είχαν ολοκληρώσει προγράμματα πρόσθετης επιμόρφωσης.

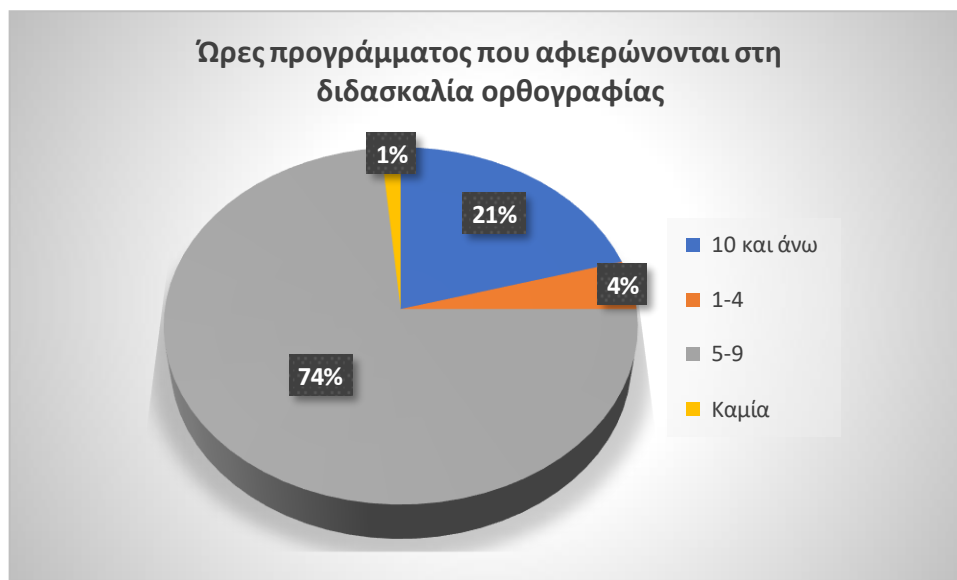
3.1.5. Τάξη διδασκαλίας



Γράφημα 3-5: Τάξη διδασκαλίας

Το δείγμα των εκπαιδευτικών δίδαξε σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού.

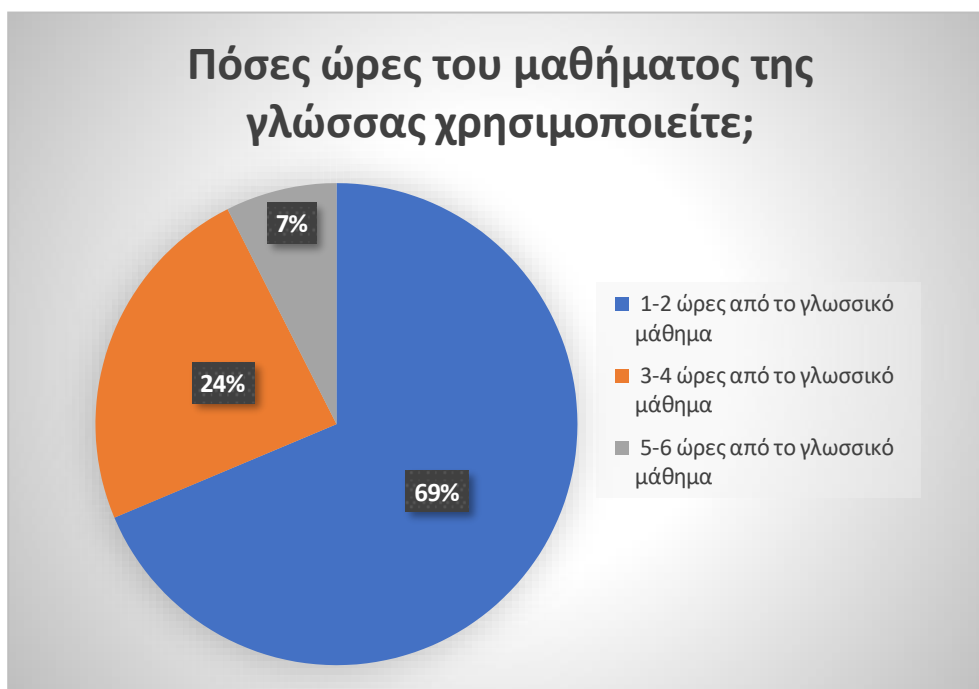
3.1.6. Ώρες διδασκαλίας ορθογραφίας



Γράφημα 3-6: Ώρες προγράμματος που αφιερώνονται στη διδασκαλία ορθογραφίας

Η μία στις / στους πέντε συμμετέχοντες / ουσες αφιερώνουν δέκα και άνω ώρες του ωρολόγιου προγράμματος στη διδασκαλία της ορθογραφίας και οι τρεις στις / στους τέσσερεις τουλάχιστον πέντε.

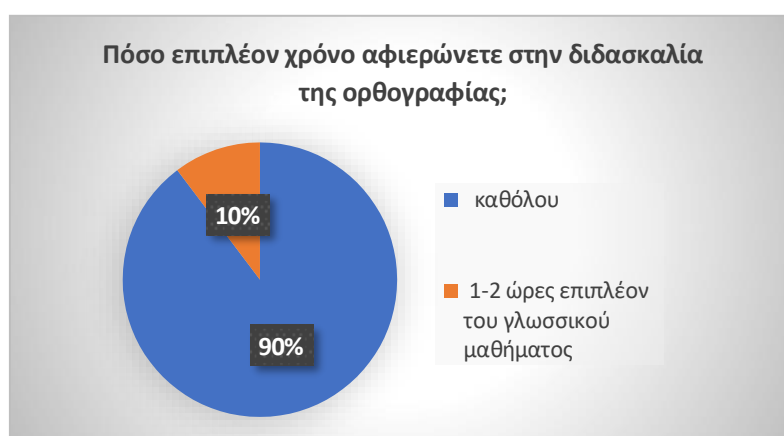
3.1.7. Ώρες διδασκαλίας ορθογραφίας από τις ώρες διδασκαλίας της γλώσσας



Γράφημα 3-7: Ώρες διδασκαλίας ορθογραφίας από τις ώρες διδασκαλίας της γλώσσας

Οι επτά στους / στις δέκα περίπου αφιερώνουν μία με δύο ώρες από το μάθημα τις γλώσσας ενώ ένας / μια στις τέσσερις αφιερώνουν διπλάσιες (3-4 ώρες).

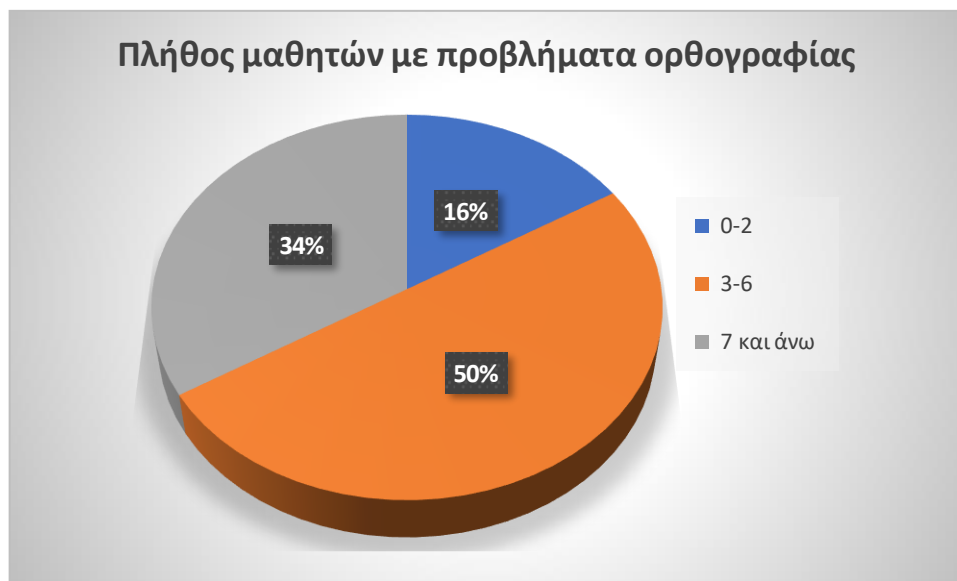
3.1.8. Επιπλέον χρόνος που αφιερώνεται στην διδασκαλία της ορθογραφίας



Γράφημα 3-8: Επιπλέον χρόνος που αφιερώνεται στην διδασκαλία της ορθογραφίας

Από τους 10 εκπαιδευτικούς, οι 9 δεν αφιερώνουν επιπλέον χρόνο διδασκαλίας για την ορθογραφία πέραν τις ώρες του γλωσσικού μαθήματος

3.1.9. Πλήθος μαθητών με προβλήματα ορθογραφίας



Γράφημα 3-9: Πλήθος μαθητών με προβλήματα ορθογραφίας

Οι μισοί από τους συμμετέχοντες / ουσες έχουν στην τάξη τους 3-6 παιδιά με προβλήματα ορθογραφίας και ένας / μια στις τρεις περισσότερους από επτά μαθητές με τέτοια προβλήματα.

3.2.Απόψεις εκπαιδευτικών και την εκμάθηση και την αξιολόγηση της ορθογραφίας

3.2.1. Τεχνικές και στρατηγικές εκμάθησης ορθογραφίας

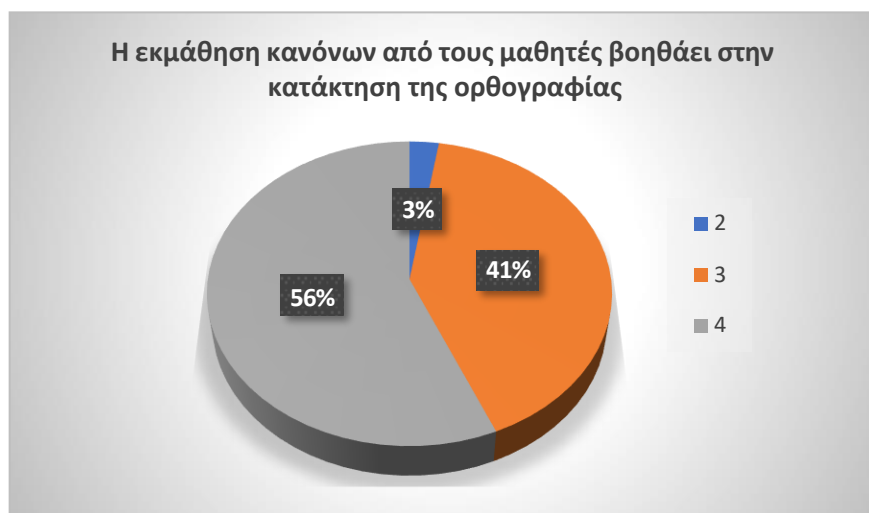
3.2.1.1. Η απομνημόνευση και η γνώση της μορφολογίας των λέξεων



Γράφημα 3-10: Η απομνημόνευση και η γνώση της μορφολογίας των λέξεων ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας

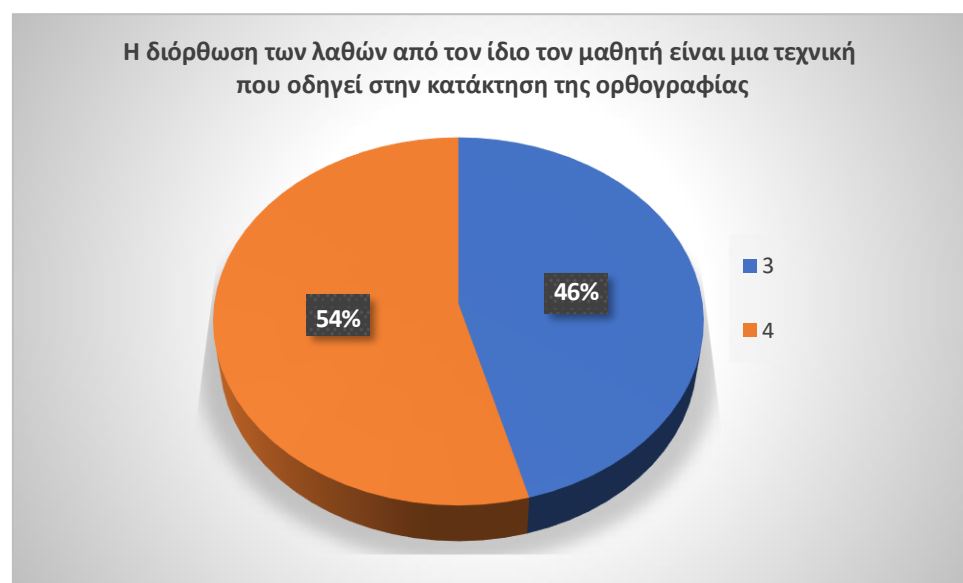
Η απομνημόνευση και η γνώση της μορφολογίας των λέξεων ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας θεωρείται σημαντική σε μεγάλο βαθμό από το 90% των συμμετεχόντων / ουσών.

3.2.1.2. Η εκμάθηση κανόνων



Σχεδόν όλοι / όλες οι συμμετέχοντες / ουσες (97%) συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απολύτως ότι η εκμάθηση κανόνων ως στρατηγική μάθησης της ορθογραφίας είναι αποτελεσματική. Κανείς δεν διαφώνησε πλήρως με την άποψη αυτή.

3.2.1.3. Η διόρθωση των λαθών από τον ίδιο τον μαθητή



Γράφημα 3-11: Η διόρθωση των λαθών από τον ίδιο τον μαθητή ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας

Όλοι οι συμμετέχουσες / οντες συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απολύτως με την άποψη ότι η διόρθωση των λαθών από τον ίδιο τον μαθητή ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας είναι αποτελεσματική.

3.2.1.4. Η χρήση της τεχνολογίας στα πλαίσια της διδασκαλίας συντελεί στη εκμάθηση της ορθογραφίας από τους μαθητές



Γράφημα 3-12: Η χρήση της τεχνολογίας στα πλαίσια της διδασκαλίας ως στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας

Οι τρεις στους / στις τέσσερις συμμετέχοντες / ουσες συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι η χρήση της τεχνολογίας στα πλαίσια της διδασκαλίας είναι αποτελεσματική στρατηγική εκμάθησης ορθογραφίας.

3.2.2. Ορθογραφία και επίδοση

3.2.2.1. Η καλή επίδοση στην ανάγνωση ως παράγοντας διευκόλυνσης στην ορθογραφία



Περισσότεροι από επτά στους / στις δέκα συμμετέχοντες / ουσες (72%) συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα με την άποψη ότι οι μαθητές που είναι καλοί στην ανάγνωση διευκολύνονται και στην ορθογραφία.

3.2.2.2. Η επίδοση στην ορθογραφία ως παράγοντας βελτίωσης της γενικότερης σχολικής επίδοσης



Περισσότεροι /ες από το 50% (56%) διαφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα με την άποψη ότι η επίδοση στην ορθογραφία επηρεάζει άμεσα τη γενικότερη σχολική επίδοση.

3.2.2.3. Η γνώση της ορθογραφίας ως δείκτης γραμματισμού



Γράφημα 3-13: Η γνώση της ορθογραφίας ως δείκτης γραμματισμού

Η γνώση της ορθογραφίας θεωρείται σημαντικός δείκτης γραμματισμού από σχεδόν 9 στους 10 συμμετέχοντες / ουσες (88%).

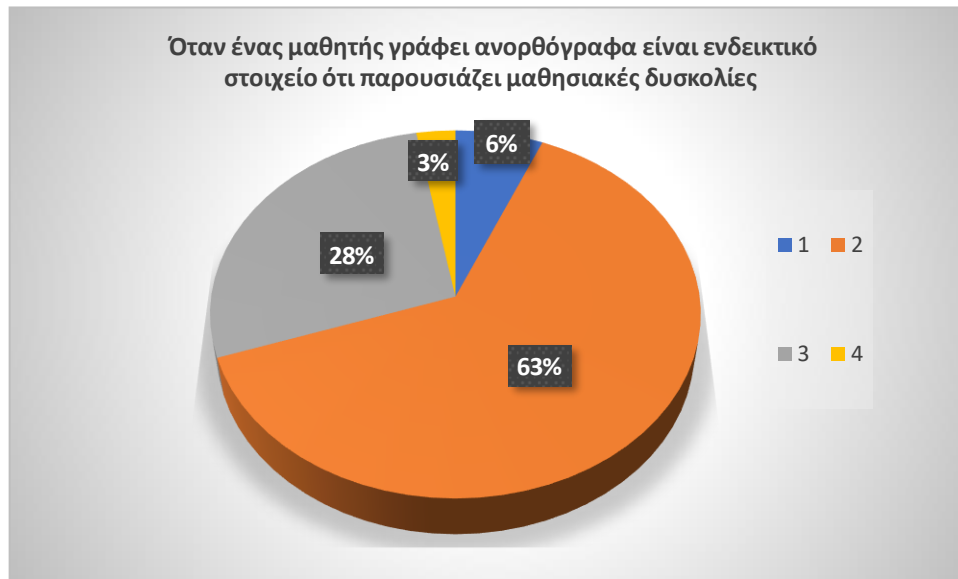
3.2.2.4. Η ορθογραφία ως παράγοντας διευκόλυνσης στην κατανόηση κειμένου



Γράφημα 3-14: Η ορθογραφία ως παράγοντας διευκόλυνσης στην κατανόηση κειμένου

Σχεδόν 9 στους / στις 10 συμμετέχοντες / ουσες συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό με την άποψη ότι η γνώση της ορθογραφίας είναι παράγοντας βελτίωσης της σχολικής απόδοσης στην κατανόηση κειμένου.

3.2.2.5. Η ορθογραφία ως ένδειξη μαθησιακών δυσκολιών

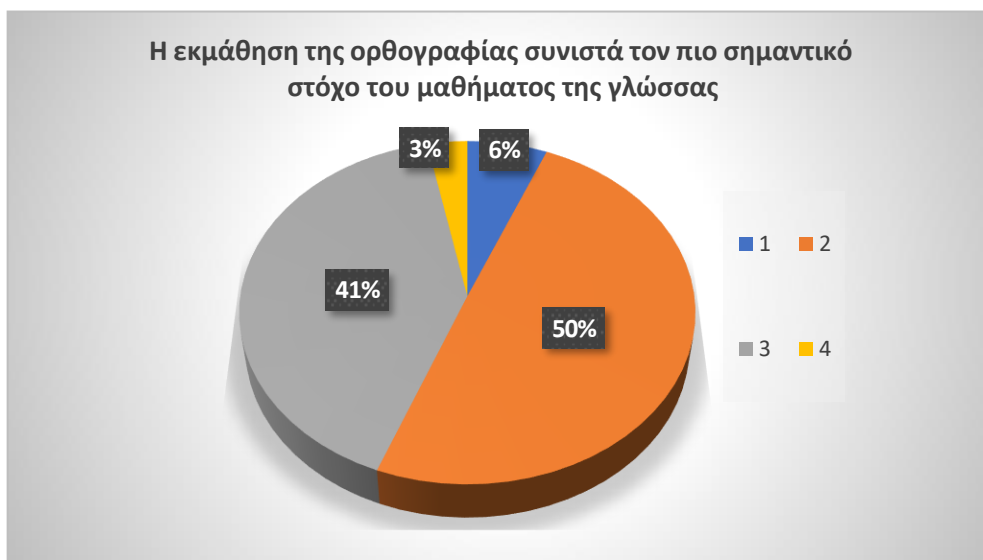


Γράφημα 3-15: Η ορθογραφία ως ένδειξη μαθησιακών δυσκολιών

Περίπου 7 στους / στις 10 (69%) διαφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα με την άποψη. ..ότι η επίδοση στην ορθογραφία είναι ένδειξη μαθησιακών δυσκολιών.

3.2.3. Ορθογραφία και γλωσσικό μάθημα

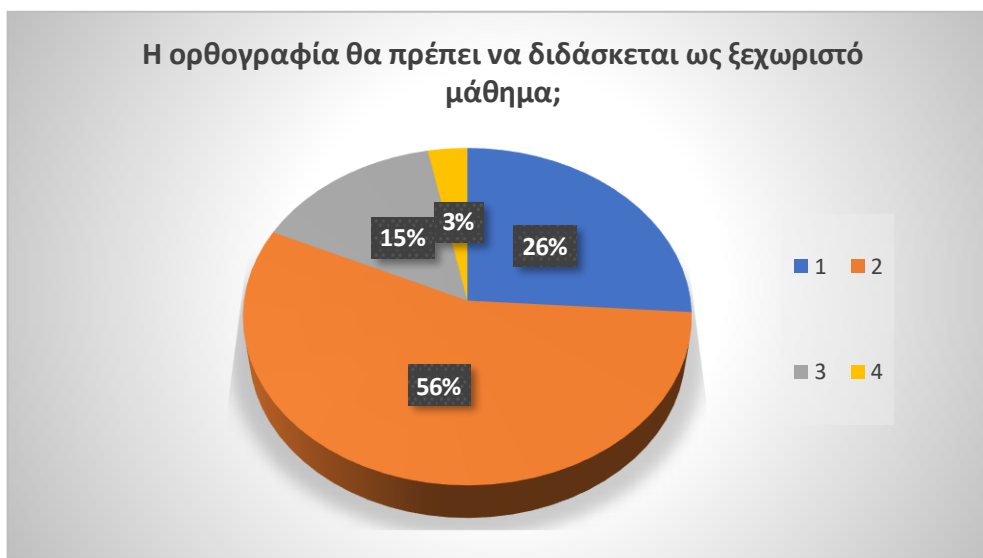
3.2.3.1. Η εκμάθηση της ορθογραφίας ως στόχος του μαθήματος της γλώσσας



Γράφημα 3-16: Η εκμάθηση της ορθογραφίας ως στόχος του μαθήματος της γλώσσας

Πάνω από 9 στους 10 (91%) του δείγματος συμφωνούν ή διαφωνούν λίγο με την άποψη ότι η εκμάθηση της ορθογραφίας συνιστά τον πιο σημαντικό στόχο του μαθήματος της γλώσσας. Μόνο το 9% έχει μια ξεκάθαρη η γνώμη πάνω στο θέμα.

3.2.3.2. Η εκμάθηση της ορθογραφίας ως ξεχωριστό μάθημα



Γράφημα 3-17: Η ορθογραφία θα πρέπει να διδάσκεται ως ξεχωριστό μάθημα;

Περισσότεροι από 8 στους / στις 10 (82%) διαφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απολύτως με την άποψη ότι η ορθογραφία θα πρέπει να διδάσκεται ως ξεχωριστό μάθημα.

3.2.3.3. Οι δάσκαλοι αποδίδουν στη διδασκαλία της ορθογραφίας τη βαρύτητα που πρέπει;



Γράφημα 3-18: Οι δάσκαλοι αποδίδουν στη διδασκαλία της ορθογραφίας τη βαρύτητα που πρέπει;

Περίπου δυο στους / στις τρεις (67%) συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απολύτως με την άποψη ότι οι δάσκαλοι δεν αποδίδουν στη διδασκαλία της ορθογραφίας τη βαρύτητα που πρέπει.

3.2.4. Αξιολόγηση της ορθογραφίας

3.2.4.1. Οι γλωσσικές ασκήσεις και δραστηριότητες ως μέθοδοι αξιολόγησης της επίδοσης στην ορθογραφία



Γράφημα 3-19: Οι γλωσσικές ασκήσεις και δραστηριότητες ως μέθοδοι αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών στην ορθογραφία

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες / ουσες (95%) συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι οι γλωσσικές ασκήσεις και δραστηριότητες αποτελούν κατάλληλες μεθόδους αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών στην ορθογραφία.

3.2.4.2. Ένα λάθος στην κατάληξη της λέξης είναι σημαντικότερο απ' ότι ένα λάθος στο θέμα της



Γράφημα 3-20: Ένα λάθος στην κατάληξη της λέξης είναι σημαντικότερο απ' ότι ένα λάθος στο θέμα της

Περισσότεροι από 3 στους / στις 4 (76%) συμφωνούν σε μεγάλο ή απόλυτα βαθμό ότι ένα λάθος στην κατάληξη της λέξης είναι σημαντικότερο απ' ότι ένα λάθος στο θέμα της, που θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση του μαθήματος της ορθογραφίας.

3.3.Απόψεις εκπαιδευτικών για την σχέση ορθογραφίας και κοινωνίας

3.3.1. Ορθογραφία και επαγγελματική αποκατάσταση

3.3.1.1. Η εξάρτηση της επαγγελματικής και κοινωνικής ανέλιξης ενός ατόμου από τη γνώση της ορθογραφίας



Γράφημα 3-21: Η εξάρτηση της επαγγελματικής και κοινωνικής ανέλιξης ενός ατόμου από τη γνώση της ορθογραφίας

Περισσότεροι από 8 στους / στις 10 (82%) διαφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απολύτως με την άποψη ότι η επαγγελματική και κοινωνική ανέλιξη ενός ατόμου εξαρτάται από τη γνώση της ορθογραφίας.

3.3.1.2. Η συμβολή της γνώσης της ορθογραφίας στην άσκηση ορισμένων επαγγελμάτων

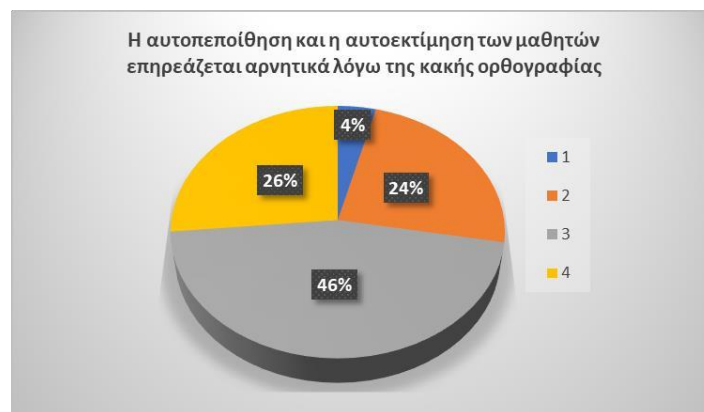


Γράφημα 3-22: Η συμβολή της γνώσης της ορθογραφίας στην άσκηση ορισμένων επαγγελμάτων

Το 85% του δείγματος συμφωνεί σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα με την άποψη ότι η συμβολή της γνώσης της ορθογραφίας στην άσκηση ορισμένων επαγγελμάτων είναι σημαντική.

3.3.2. Ορθογραφία και οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον

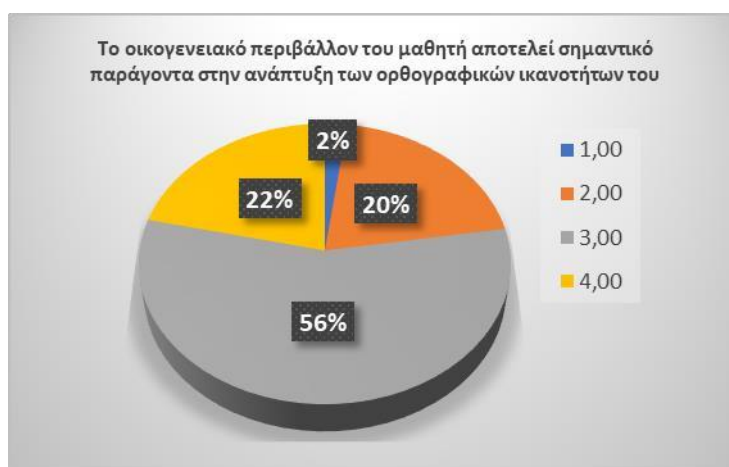
3.3.2.1. Η σχέση της γνώσης της ορθογραφίας με την αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση των μαθητών



Γράφημα 3-23: Η σχέση της γνώσης της ορθογραφίας με την αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση των μαθητών

Οι 7 στις / στους 10 συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση των μαθητών επηρεάζεται αρνητικά από την χαμηλή επίδοσή τους στην ορθογραφία.

3.3.2.2. Το οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή ως παράγοντας ανάπτυξης των ορθογραφικών ικανοτήτων του



Γράφημα 3-24: Το οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή ως παράγοντας ανάπτυξης των ορθογραφικών ικανοτήτων του

Σχεδόν 8 στις / στους 10 (78%) συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα με την άποψη ότι το οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή είναι σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης των ορθογραφικών ικανοτήτων του.

3.3.2.3. Η βαρύτητα που δίνει η κοινωνία στην απόκτηση της σχολικής γνώσης που αφορά την ορθογραφία



Γράφημα 3-25: Η βαρύτητα που δίνει η κοινωνία στην απόκτηση της σχολικής γνώσης που αφορά την ορθογραφία

Σχεδόν 2 στις / στους 3 συμφωνούν (63%) σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι η κοινωνία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην απόκτηση της σχολικής γνώσης που αφορά την ορθογραφία.

3.3.2.4. Η εξάρτηση της εκμάθησης της ορθογραφίας από την καθημερινή επαφή από μικρή ηλικία με τον γραπτό λόγο

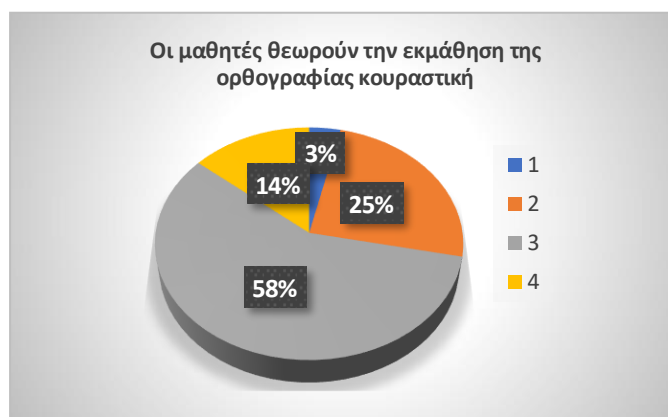


Γράφημα 3-26: Ένα λάθος στην κατάληξη της λέξης είναι σημαντικότερο απ' ό τι ένα λάθος στο θέμα της

Σχεδόν όλες /όλοι οι συμμετέχουσες / οντες (97%) συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι Η καθημερινή επαφή από μικρή ηλικία με τον γραπτό λόγο βοηθάει στην ευκολότερη εκμάθηση της ορθογραφίας. Ουδείς διαφώνησε απόλυτα με την άποψη αυτή.

3.4.Απόψεις μαθητών για την ορθογραφία

3.4.1. Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας κουραστική



Γράφημα 3-27: Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας κουραστική

Περισσότεροι από 7 στους / στις 10 εκπαιδευτικούς του δείγματος (72%) πιστεύουν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι οι μαθητές τους θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας κουραστική.

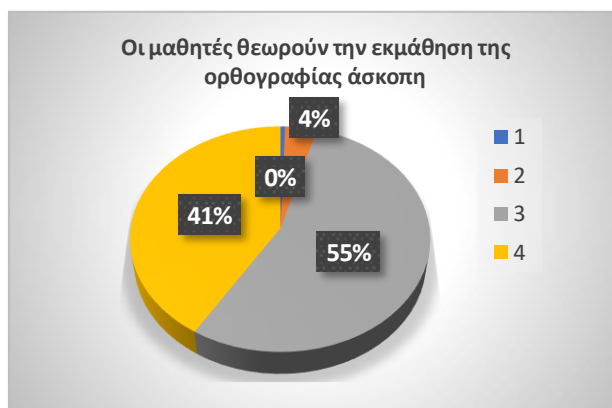
3.4.2. Οι μαθητές δίνουν έμφαση/ προτεραιότητα στην εκμάθηση της ορθογραφίας



Γράφημα 3-28: Οι μαθητές δίνουν έμφαση/ προτεραιότητα στην εκμάθηση της ορθογραφίας

Περισσότεροι από 7 στους / στις 10 εκπαιδευτικούς του δείγματος (72%) πιστεύουν σε μεγάλο βαθμό ή απόλυτα ότι οι μαθητές τους δίνουν έμφαση/ προτεραιότητα στην εκμάθηση της ορθογραφίας.

3.4.3. Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας άσκοπη



Γράφημα 3-29: Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας άσκοπη

Σχεδόν όλοι / όλες οι εκπαιδευτικοί του δείγματος (96%) πιστεύουν ότι Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας άσκοπη. Σχεδόν κανείς δεν διαφώνησε απόλυτα με την άποψη αυτή.

4. Συζήτηση - Συμπέρασμα

Λίγα είναι γνωστά για το πώς αισθάνονται οι εκπαιδευτικοί για τη διδασκαλία της ορθογραφίας ούτε για τις διδακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούν στα δημοτικά σχολεία. Η παρούσα μελέτη βοηθά διερευνώντας τις προσεγγίσεις για τη διδασκαλία της ορθογραφίας. Μια διαδικτυακή έρευνα διανεμήθηκε σε εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με ρόλο στην υποστήριξη της διδασκαλίας και της μάθησης. Η έρευνα ζητούσε πληροφορίες σχετικά με τη διδακτική εμπειρία και το σχολικό περιβάλλον των ερωτηθέντων, καθώς και σχετικά με τις στάσεις και την προσέγγισή τους στη διδασκαλία της ορθογραφίας και τη γνώμη τους ως προς την γνώμη που έχουν οι μαθητές τους για την ορθογραφία.

Σε μια παρόμοια έρευνα στο HB (Esposito, Herbert, & Sumner, 2023) οι προσεγγίσεις για τη διδασκαλία της ορθογραφίας ήταν ποικίλες και πάνω από τα δύο τρίτα του δείγματος τόνισαν ότι το σχολείο τους δεν είχε μια συγκεκριμένη στρατηγική διδασκαλίας της ορθογραφίας. Η σημασία της ρητής διδασκαλίας της ορθογραφίας υποστηρίχθηκε από την πλειονότητα των εκπαιδευτικών. Η κρίση αυτή ήταν πιο συχνή και αξιολογήθηκε υψηλότερα από τους εκπαιδευτικούς που υποστήριζαν μικρότερα παιδιά όπως συμβαίνει και στην παρούσα έρευνα. Οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν σε μεγάλο βαθμό ότι επινόησαν τα δικά τους μέσα ορθογραφίας, τόνισαν ότι οι κατάλογοι ορθογραφίας του αναλυτικού προγράμματος δεν έχουν καθοδήγηση για τη διδασκαλία στρατηγικών ορθογραφίας και αμφισβήτησαν την καταλληλότητά τους για μαθητές διαφορετικών ικανοτήτων. Καταγράφηκε ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων και στρατηγικών ορθογραφίας. Τα ευρήματα παρέχουν πληροφορίες για τις καθολικές διδακτικές προσεγγίσεις και συζητήθηκαν πρακτικές επιπτώσεις για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και την επαγγελματική ανάπτυξη.

Οι δάσκαλοι γενικά θεωρούν ότι η ορθογραφία είναι σημαντική για διάφορους πρακτικούς λόγους, όπως η βελτιωμένη επικοινωνία και η κατανόηση του γραπτού κειμένου. Οι περισσότεροι δάσκαλοι πιστεύουν ότι η ορθογραφία είναι σημαντική για τους μαθητές τους, με μέση βαθμολογία 3,10 σε μια κλίμακα τύπου Likert 5 βαθμών (Doyle, Zhang, & Mattatall, 2015).

Σύμφωνα με μια μελέτη της Oakley (2018) αναφορικά με την χρήση της τεχνολογίας και εβδομαδιαίων γλωσσικών ασκήσεων και δραστηριοτήτων, ενώ μόνο το 4,5% των εκπαιδευτικών θεώρησε ότι η χρήση εμπορικών προγραμμάτων ορθογραφίας ήταν σημαντική, το 88,5% χρησιμοποιούσε ένα ή περισσότερα. Ομοίως, μόνο το 13,5% των

δασκάλων θεώρησε ότι τα εβδομαδιαία τεστ ορθογραφίας ήταν σημαντικά, ωστόσο το 62,5% τα χρησιμοποιούσε. Γενικά σύμφωνα με τη μελέτη ένας σημαντικός αριθμός εκπαιδευτικών (91%-100%) πιστεύει ότι η ορθογραφία πρέπει να συνδεθεί με την διδασκαλία της ανάγνωσης και τη διδασκαλία του λεξιλογίου. Επίσης, το 100% των δασκάλων σύμφωνα με την ίδια μελέτη πίστευε ότι η διδασκαλία των παιδιών σε μια σειρά στρατηγικών ορθογραφίας και η χρήση μιας σειράς εκπαιδευτικών στρατηγικών ήταν σημαντικές (Oakley, 2018).

Σε μια άλλη παρόμοια μελέτη περίπτωσης στην Αυστραλία (Daffern & Mackenzie, 2019), οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τη θεωρία της τριπλής μορφής λέξεων για να αναλύσουν ορθογραφικά λάθη σε υπαγορευμένες λέξεις, αφηγηματικό και εκθετικό γραπτό λόγο, καθώς και ημιδομημένες συνεντεύξεις με μια τυχαία επιλεγμένη ομάδα ορθογράφων με χαμηλές επιδόσεις. Η ανάλυση των φωνολογικών, ορθογραφικών και μορφολογικών ορθογραφικών λαθών αποκάλυψε κοινές και μοναδικές προκλήσεις στην εκμάθηση της ορθογραφίας. Η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων των συνεντεύξεων εντόπισε ότι οι μαθητές δεν είχαν εμπιστοσύνη στην ορθογραφία, χρησιμοποιούσαν περιορισμένες στρατηγικές για την ορθογραφία άγνωστων λέξεων και παρουσίαζαν περιορισμένη μεταγλώσσα που σχετιζόταν με την ορθογραφία. Επιπλέον, τα δεδομένα των συνεντεύξεων από τους δασκάλους των μαθητών έδειξαν ότι οι δάσκαλοι είχαν ανεπαρκείς στρατηγικές για τη διδασκαλία της ορθογραφίας και δεν είχαν εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να το κάνουν. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν την ανάγκη για βελτιωμένη υποστήριξη των μαθητών που βρίσκουν την εκμάθηση της ορθογραφίας πρόκληση πέρα από τα πρώτα χρόνια της σχολικής φοίτησης. Η μελέτη χρησιμοποίησε τη θεωρία της τριπλής μορφής λέξεων για να εξετάσει τα ορθογραφικά λάθη σε διάφορα πλαίσια και προσδιόρισε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές κατά την εκμάθηση της ορθογραφίας. Υπογράμμισε επίσης την έλλειψη αυτοπεποίθησης και τις περιορισμένες στρατηγικές των μαθητών, καθώς και τις ανεπαρκείς στρατηγικές και την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευτικών τους στη διδασκαλία της ορθογραφίας. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν την ανάγκη για ενισχυμένη υποστήριξη των μαθητών που δυσκολεύονται με την ορθογραφία πέραν των πρώτων σχολικών ετών (Daffern & Mackenzie, 2019).

Όσον αφορά τις τεχνικές και στρατηγικές διδασκαλίας ορθογραφίας οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ποικίλλουν, αλλά υπάρχουν ορισμένα κοινά θέματα. Πολλοί εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η ορθογραφία είναι σημαντική για την αποτελεσματική επικοινωνία και αναγνωρίζουν την ανάγκη για

ποικίλες μεθόδους και υποστήριξη ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές μπορούν να γράφουν σωστά (Doyle, Zhang, & Mattatall, 2015). Ορισμένες αποτελεσματικές στρατηγικές για τη διδασκαλία της ορθογραφίας σε μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως προτείνονται από εκπαιδευτικούς, περιλαμβάνουν και τη σύνδεση της ορθογραφίας με τη διδασκαλία της ανάγνωσης και του λεξιλογίου (Doyle, Zhang, & Mattatall, 2015).

Ωστόσο, υπάρχουν αποκλίσεις μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών και των πρακτικών τους. Για παράδειγμα, ενώ πολλοί εκπαιδευτικοί πιστεύουν στη σημασία της διδασκαλίας μιας σειράς στρατηγικών ορθογραφίας, ορισμένες πτυχές της διδασκαλίας της ορθογραφίας που θεωρούνται σημαντικές δεν διδάσκονται στην πράξη. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα και υποστήριξη ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών και των διδακτικών τους πρακτικών (Pan, Rickard, & Bjork, 2021).

Αναφορικά με την σχέση του κοινωνικού και οικογενειακού περιβάλλοντος των μαθητών, η εκμάθηση της ορθογραφίας είναι σημαντική για διάφορους λόγους. Πρώτον, η ορθογραφία είναι ένα ουσιαστικό συστατικό της αποτελεσματικής επικοινωνίας μηνυμάτων, καθώς εξαλείφει σημασιολογικές ασάφειες, λεξιλογικά και συντακτικά λάθη, διευκολύνοντας την κατανόηση μεταξύ αναγνωστών και συγγραφέων (Costa & Arias, 2021).

Δεύτερον, η ορθογραφία αποτελεί θεμελιώδες μέρος του προγράμματος σπουδών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και περιλαμβάνεται στα σχέδια και τα προγράμματα σπουδών του μαθήματος των αγγλικών που ισχύουν σε όλες τις τάξεις της δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Costa & Arias, 2021).

Τρίτον, οι δεξιότητες ορθογραφίας εκτιμώνται ιδιαίτερα στην κοινωνία και τα άτομα που έχουν κακές ορθογραφικές δεξιότητες μπορεί να απαξιωθούν στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή (Costa & Arias, 2021).

Τέλος, το οικογενειακό πλαίσιο μπορεί να διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στην υποστήριξη της ορθογραφικής ανάπτυξης των μαθητών παρέχοντας ευκαιρίες για εξάσκηση, ανατροφοδότηση και κίνητρα. Οι δάσκαλοι μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν μια ποικιλία στρατηγικών και ασκήσεων για να βοηθήσουν τους μαθητές να αναπτύξουν τις ορθογραφικές τους δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένης της διδασκαλίας σχετικών λέξεων, της προσαρμογής στις επιλογές των μαθητών και της ανάθεσης ασκήσεων διόρθωσης (Pan, Rickard, & Bjork, 2021).

Η εκμάθηση της ορθογραφίας είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική επικοινωνία

και την ακαδημαϊκή επιτυχία και είναι σημαντικό να εμπλακεί τόσο το κοινωνικό όσο και το οικογενειακό πλαίσιο του μαθητή στην υποστήριξη της ορθογραφικής τους ανάπτυξης.

Μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι ισχυρές δεξιότητες ορθογραφίας είναι σημαντικές για διάφορες πτυχές της επαγγελματικής ζωής, συμπεριλαμβανομένης της γραπτής επικοινωνίας, της τεκμηρίωσης και της συνολικής αξιοπιστίας. Τα άτομα με ικανές ορθογραφικές ικανότητες είναι πιθανό να είναι πιο αποτελεσματικά στη γραπτή επικοινωνία τους, η οποία αποτελεί πολύτιμη δεξιότητα σε πολλούς εργασιακούς ρόλους. Επιπλέον, στο πλαίσιο της γνωστικής αποκατάστασης, η αντιμετώπιση και η βελτίωση των ορθογραφικών δυσκολιών μπορεί να συμβάλει στη συνολική βελτίωση των γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη. Η ευρύτερη σημασία της ορθογραφίας στην επικοινωνία και τις γλωσσικές δεξιότητες υποδηλώνει την πιθανή σημασία της για την επαγγελματική αποκατάσταση και την επαγγελματική επιτυχία.

Στην παρούσα έρευνα, όσον αφορά τις ερευνητικές υποθέσεις, σε αντίθεση με την υπάρχουσα βιβλιογραφία, για την Υπόθεση Α διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε σημαντική διαφορά στην αντιλαμβανόμενη σημασία των στρατηγικών διδασκαλίας της ορθογραφίας μεταξύ των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Μηδενική υπόθεση ΥΑ0). Για την Υπόθεση Β επίσης δεν υπήρξε σημαντική απόκλιση μεταξύ των πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας της ορθογραφίας και των πραγματικών διδακτικών τους πρακτικών (Μηδενική υπόθεση ΥΒ0).

Σχετικά με τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την εκμάθηση αξιολόγηση της ορθογραφίας καταγράφηκαν κάποιες στρατηγικές που συγκέντρωσαν την συναίνεση της πλειονότητας των συμμετεχόντων / ουσών στις εξής περιπτώσεις:

- Στις τεχνικές και στρατηγικές εκμάθησης της ορθογραφίας συμπεριλήφθηκαν η απομνημόνευση και η γνώση της μορφολογίας των λέξεων, η εκμάθηση των κανόνων, η διόρθωση των λαθών από τον ίδιο το μαθητή και η χρήση της τεχνολογίας ως στρατηγικές που είναι σημαντικές για την εκμάθηση της ορθογραφίας.
- Στη σχέση ορθογραφίας και σχολικής επίδοσης παρατηρήθηκε ισχυρή θετική εξάρτηση με την ανάγνωση και τη συνολική σχολική επίδοση. Στην περίπτωση της ανάγνωσης ισχύει και το αντίστροφο, δηλαδή η ικανότητα καλής ανάγνωσης οδηγεί και σε καλύτερη εκμάθηση της ορθογραφίας. Επίσης η καλή γνώση της

ορθογραφίας θεωρήθηκε δείκτης γραμματισμού ενώ η ελλιπής γνώση ένδειξη ύπαρξης μαθησιακών δυσκολιών.

- Όσον αφορά το μάθημα της γλώσσας και τη σχέση του με την ορθογραφία, θεωρήθηκε από το δείγμα η εκμάθηση της ορθογραφίας ως κύριος στόχος του γλωσσικού μαθήματος, αναδεικνύοντας το πρόβλημα της διδασκαλίας της ορθογραφίας όχι με την πρέπουσα βαρύτητα που του αναλογεί. Στο ερώτημα όμως αν πρέπει η ορθογραφία να αποτελέσει αυτοτελές μάθημα, οι εκπαιδευτικοί διαφώνησαν.
- Σχετικά με την σημασία της ορθογραφίας στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον καθώς και στην επαγγελματική αποκατάσταση ειδικά κάποιων συγκεκριμένων επαγγελμάτων, η ορθογραφία θεωρήθηκε σημαντική από τις συμμετέχουσες / οντες.
- Για την αξιολόγηση της ορθογραφίας προκρίθηκαν από τους εκπαιδευτικούς οι γλωσσικές ασκήσεις και δραστηριότητες καθώς και την σχετική σοβαρότητα του λάθους στην κατάληξη σε σύγκριση με το λάθος στο θέμα μιας λέξης.
- Κατά τη γνώμη των εκπαιδευτικών, οι μαθητές έχουν μια απαξιωτική γνώμη για το μάθημα της ορθογραφίας και το θεωρούν κουραστικό και άσκοπο παρόλο που το βάζουν σε προτεραιότητα όταν μελετούν.

Συμπερασματικά, οι δάσκαλοι γενικά συμφωνούν ότι η ορθογραφία είναι σημαντική για τους μαθητές τους, αλλά υπάρχει μια ασυμφωνία μεταξύ αυτού που πιστεύουν και του τρόπου με τον οποίο εξασκούν τη διδασκαλία τους. Μερικοί δάσκαλοι μπορεί να αισθάνονται συγκεχυμένοι από την ποικιλία των προσεγγίσεων και των διαθέσιμων πόρων, γεγονός που οδηγεί σε έλλειψη σαφήνειας σχετικά με το τι αναμένεται να διδάξουν. Απαιτείται περισσότερη έρευνα για να διερευνηθούν οι βέλτιστες πρακτικές για τη διδασκαλία της ορθογραφίας και πώς να υποστηρίξουν καλύτερα τους δασκάλους στην επαγγελματική τους ανάπτυξη.

5. Προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Με βάση την υπάρχουσα έρευνα και τα κενά που εντοπίστηκαν, μπορούν να εξεταστούν οι ακόλουθες προτάσεις για μελλοντική έρευνα στον τομέα της διδασκαλίας της ορθογραφίας στα δημοτικά σχολεία: Πρώτα απ' όλα, η διερεύνηση των διαφοροποιήσεων στη διδασκαλία της ορθογραφίας με τη διεξαγωγή μιας συγκριτικής μελέτης για την καταγραφή των διαφοροποιήσεων στον τρόπο διδασκαλίας της ορθογραφίας στα δημοτικά σχολεία σε διαφορετικές περιοχές, με στόχο την ολοκληρωμένη κατανόηση των διαφορετικών προσεγγίσεων στη διδασκαλία της ορθογραφίας.

Δεύτερον, διερεύνηση της ενσωμάτωσης της μάθησης με τη βοήθεια της τεχνολογίας στη διδασκαλία της ορθογραφίας, αντιμετωπίζοντας την έλλειψη έρευνας στον τομέα αυτό και διερευνώντας τα πιθανά οφέλη και τις προκλήσεις της ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στη διδασκαλία της ορθογραφίας.

Τρίτον, η εκπόνηση μιας διαχρονικής μελέτης για να εξετάσει την ανάπτυξη της ορθογραφίας των μαθητών από τα πρώτα χρόνια του δημοτικού σχολείου μέχρι τις επόμενες τάξεις, παρέχοντας πληροφορίες για την εξέλιξη των δεξιοτήτων ορθογραφίας και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη ορθογραφική επάρκεια. Περαιτέρω, η διερεύνηση του αντίκτυπου στοχευμένων προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης στην αυτοπεποίθηση, τις διδακτικές πρακτικές και τις πεποιθήσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τη διδασκαλία της ορθογραφίας, με στόχο την αντιμετώπιση των ανησυχιών και των προκλήσεων που εντοπίζονται στην υπάρχουσα βιβλιογραφία.

6. Βιβλιογραφία

- Αργυρόπουλος Β., (2015) *Γιατί να μάθω ορθογραφία;* Αθηνά: Εκδόσεις Σαΐτα
- Apel, K., Masterson, J., & Hard, P. (2004a). Integration of language components in spelling. Στο *Language and Literacy Learning in Schools*. New York: Guilford Press.
- Bailet, L. (2004). Spelling instructional and intervention frameworks. Στο *Handbook of Language and Literacy Development and Disorders*. New York: Guilford Press.
- Bear, D. R., Invernizzi, M., Templeton, S., & Johnston, F. (2012). *Words their way: Word study for phonics, vocabulary and spelling instruction*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education Inc.
- Bernstein, S. E. (2009). Phonology, decoding, and lexical compensation in vowel spelling errors made by children with dyslexia. *Reading and Writing, 22*.
- Bowers, J. S., & Bowers, P. N. (2017). Beyond phonics: The case for teaching children the logic of the English spelling system. *Educational Psychologist, 52*(2).
- Burton, M. (2011). *Phonetics for Phonics : Underpinning Knowledge for Adult Literacy Practitioners*. Leicester : National Institute of Adult Continuing Education.
- Caravolas, M., Hulme, C., & Snowling, M. J. (2001). The foundations of spelling ability: Evidence from a 3-year longitudinal study. *Journal of memory and language, 45*(4).
- Critten, S., Sheriston, L., & Mann, F. (2016). Young children's spelling representations and spelling strategies. *Learning and Instruction 46*.
- Cutler, L., & Graham, S. (2008). Primary grade writing instruction: A national survey. *Journal of Educational Psychology, 100*.
- Daffern, T. M., & Hemmings, B. (2017). Testing spelling: How does a dictation method measure up to a proofreading and editing format? . *Australian Journal of Language & Literacy 40* (1).

- Daffern, T., & Mackenzie, N. M. (2019, Δεκέμβριος). A case study on the challenges of learning and teaching English spelling: insights from eight Australian students and their teachers. *Literacy*, 54, 99–110.
- Department for Education. (2019b). *School workforce in England*.
- Devonshire, V., & Fluck, M. (2010). Spelling development: Fine-tuning strategy-use and capitalising on the connections between words. *Learning and instruction* 20.
- Dockrell, J. E., Marshall, C. R., & Wyse, D. (2016). Teachers' reported practices for teaching writing in England. *Reading and Writing*, 29.
- Doyle, A., Zhang, J., & Mattatall, C. (2015). Spelling Instruction in the Primary Grades: Teachers' Beliefs, Practices, and Concerns. *Reading Horizons*, 54(2), Άρθρο 2.
- Ehri, L. C. (1999). Phases of development in learning to read words. Στο *Reading development and the teaching of reading: A Psychological Perspective*.
- Esposito, R., Herbert, E., & Sumner, E. (2023). Capturing variations in how spelling is taught in primary school classrooms in England. *British Educational Research Journal*, 49, 70–92.
- Farrington-Flint, L. (2015). Uncovering strategy profiles in young children's reading and spelling. *Learning and Individual Differences* 42.
- Fielding-Barnsley, R. P. (2005). Teachers' attitude to and knowledge of metalinguistics in the process of learning to read. *Asia - Pacific Journal of teacher education* 33 (1).
- Graham, S. (2000). Should the natural learning approach replace traditional spelling instruction. *Journal of Educational Psychology*, 92.
- Graham, S., & Santangelo, T. (2014). Does spelling instruction make students better spellers, readers, and writers? A meta-analytic review. *Reading & Writing*, 27.
- Henry, M. (1989). Children's word structure knowledge: implications for decoding and spelling instruction. Στο *Reading and Writing, An Interdisciplinary Journal*, 2.
- Hilte, M., & Reitsma, P. (2011). Activating the meaning of a word facilitates the integration of orthography: evidence from spelling exercises in beginning spellers. Στο *Journal of research in Reading* 34 (3).

- Johnston, F. (2001). Exploring classroom teachers' spelling practices and beliefs. *Reading Research and Instruction* 40.
- Joye, N., Broc, L., Olive, T., & Dockrell, J. (2019). Spelling performance in children with developmental language disorder: A meta-analysis across European languages. *Scientific Studies of Reading*, 23.
- Kohnen, S., Nickels, L., & Castles, A. (2009). Assessing spelling skills and strategies: A critique of available resources. *Australian Journal of Learning Difficulties*, 14 (1).
- Kwong, T. &. (2005). Strategy development and learning to spell new words: Generalization of a process. *Developmental Psychology*, 41(1).
- Mann, V., & Singson, M. (2003). Linking morphological knowledge to English decoding ability: large effects of little suffixes. Στο *Reading Complex Words*. New York: Kluwer Academic.
- McNeill, B., & Kirk, C. (2014). Theoretical beliefs and instructional practices used for teaching spelling in elementary classrooms. *Reading and writing* 27 (3).
- Miskin, R. (2011). *Read write Inc, Phonics*. Oxford University Press.
- Μουζάκη, Α. & Πρωτόπαπας, Α. (2010) (Επιμ). *Ορθογραφία: Μάθηση και διαταραχές*. Αθήνα: Gutenberg
- Μουζάκη, Α. (2010). «Διδακτικές Προσεγγίσεις για Μαθητές με Δυσκολίες στην Ορθογραφία» Στο Α. Μουζάκη, & Α. Πρωτόπαπας, *Ορθογραφία: Μάθηση και Διαταραχές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ντίνας, Κ. (2011). *Η Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας*. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.
- Oakley, G. (2018). Early career teachers' knowledge and practice in spelling instruction: Insights for teacher educators. *Australian Journal of Teacher Education*, 43, 59-75.
- Pan, S., Rickard, T., & Bjork, R. (2021). Does Spelling Still Matter—and If So, How Should It Be Taught? Perspectives from Contemporary and Historical Research. *Educ Psychol Rev*, 33, 1523-1552.

- Rittle-Johnson, B., & Siegler, R. S. (1999). Learning to spell: Variability, choice, and change in children's strategy use. *Child Development* 90 (2).
- Rose, J. (2009). Identifying and teaching children and young people with dyslexia and literacy difficulties: An independent report.
- Siegler, R. S. (1996). *Emerging minds: The process of change in children's thinking*. New York: Oxford University Press.
- Sumner, E., Connelly, V., & Barnett, A. L. (2013). Children with dyslexia are slow writers because they pause more often and not because they are slow at handwriting execution. *Reading and Writing*, 26.
- Templeton, S., & Morris, D. (1999). Questions teachers ask about spelling . *Reading Research Quarterly*, 34.
- Treiman, R. (2018). Teaching and learning spelling. *Child Development Perspectives*, 12(3).
- Treiman, R., & Bourassa, D. C. (2000). The development of spelling skill. *Topics in Language Disorders*, 20.
- Treiman, R., & Kessler, B. (2006). Spelling as statistical learning: Using consonantal context to spell vowels. *Journal of Educational Psychology* 98 (3).

Παιδαγωγική Ακαδημία	
Εξομοίωση	
Π.Τ.Δ.Ε.	
Λιδασκαλείο	
Μεταπτυχιακό	
Διδακτορικό	

- Επιπρόσθετη επιμόρφωση

Σεμινάρια ειδίκευσης	
----------------------	--

- Σε ποια τάξη του δημοτικού διδάσκετε; (κυκλώστε την απάντησή σας)

Α' ΤΑΞΗ	Δ' ΤΑΞΗ
Β' ΤΑΞΗ	Ε' ΤΑΞΗ
Γ' ΤΑΞΗ	ΣΤ' ΤΑΞΗ

*Σε περίπτωση που διδάσκετε σε περισσότερες από μία τάξεις, επιλέξτε τη μία από αυτές.

- Στο τέλος της φετινής σχολικής χρονιάς, πόσα χρόνια διδακτικής εμπειρίας θα έχετε συγκεντρώσει;

- Πόσες ώρες από το ωρολόγιο πρόγραμμα αφιερώνετε στην διδασκαλία της γλώσσας εβδομαδιαία. ;

Καμία	
0-5	
5-9	
10 και άνω	

- Α) Ενσωματώνετε την διδασκαλία της ορθογραφίας στο μάθημα της γλώσσας;

Ναι	
Όχι	

B1) Αν ναι πόσες ώρες του μαθήματος της γλώσσας χρησιμοποιείτε;

1-2 ώρες από το γλωσσικό μάθημα	
3-4ώρες από το γλωσσικό μάθημα	
3-4ώρες από το γλωσσικό μάθημα	

B2) Αν όχι , πόσο επιπλέον χρόνο αφιερώνεται στην διδασκαλία της ορθογραφίας.

1-2 ώρες επιπλέον του γλωσσικού μαθήματος	
3-4 ώρες επιπλέον του γλωσσικού μαθήματος	
5 ώρες και άνω επιπλέον του γλωσσικού μαθήματος	

- Πόσοι μαθητές σας παρουσιάζουν προβλήματα ορθογραφίας στο τμήμα που διδάσκετε;

0-2	
3-6	
7 και άνω	

Παρακάτω καλείστε να απαντήσετε επιλέγοντας κατά πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις προτάσεις που παρατίθενται επιλέγοντας μέσα από μια διαβαθμισμένη κλίμακα Likert 4 σημείων (1-Διαφωνώ απόλυτα, 2-Διαφωνώ εν μέρει, 3-Συμφωνώ εν μέρει, 4-Συμφωνώ απόλυτα).

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ απόλυτα
• Η διόρθωση των λαθών από τον ίδιο τον μαθητή είναι μια τεχνική που οδηγεί στην κατάκτηση της ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Η εκμάθηση κανόνων από τους μαθητές βοηθάει στην κατάκτηση της ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Οι γλωσσικές ασκήσεις και δραστηριότητες αποτελούν κατάλληλες μεθόδους αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών στην ορθογραφία.	1	2	3	4
• Όταν ένας μαθητής γράφει ανορθόγραφα είναι ενδεικτικό στοιχείο ότι παρουσιάζει μαθησιακές δυσκολίες.	1	2	3	4
• Μια ορθογραφημένη λέξη συμβάλλει στο να κατανοήσει ο μαθητής και το νόημά της.	1	2	3	4
• Η εκμάθηση της ορθογραφίας συνιστά τον πιο σημαντικό	1	2	3	4

στόχο του μαθήματος της γλώσσας.				
• Η ορθογραφία θα πρέπει να διδάσκεται ως ξεχωριστό μάθημα.	1	2	3	4
• Η επίδοση στην ορθογραφία επηρεάζει άμεσα τη γενικότερη σχολική επίδοση.	1	2	3	4
• Η επαγγελματική και κοινωνική ανέλιξη ενός ατόμου εξαρτάται από τη γνώση της ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Το οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη των ορθογραφικών ικανοτήτων του.	1	2	3	4
• Η κοινωνία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην απόκτηση της σχολικής γνώσης που αφορά την ορθογραφία.	1	2	3	4
• Η καθημερινή επαφή από μικρή ηλικία με τον γραπτό λόγο βοηθάει στην ευκολότερη εκμάθηση της ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Η γνώση της ορθογραφίας είναι σημαντικός δείκτης γραμματισμού..	1	2	3	4
• Η γνώση της ορθογραφίας συμβάλλει στην άσκηση ορισμένων επαγγελμάτων.	1	2	3	4
• Η χρήση της τεχνολογίας στα πλαίσια της διδασκαλίας συντελεί στη εκμάθηση της ορθογραφίας από τους μαθητές.	1	2	3	4
• Τα σχολικά εγχειρίδια των τάξεων του Δημοτικού είναι αποτελεσματικά ως προς την διδασκαλία της ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Η ανάγνωση βιβλίων πέραν των σχολικών	1	2	3	4

εγχειριδίων συντελεί στην εκμάθηση της ορθογραφίας.				
• Οι δάσκαλοι δεν αποδίδουν στη διδασκαλία της ορθογραφίας τη βαρύτητα που πρέπει.	1	2	3	4
• Η απομνημόνευση και η γνώση της μορφολογίας των λέξεων αποτελούν στρατηγικές για ορθογραφημένη γραφή.	1	2	3	4
• Οι μαθητές που είναι καλοί στην ανάγνωση διευκολύνονται και στην ορθογραφία.	1	2	3	4
• Ένα λάθος στην κατάληξη της λέξης είναι σημαντικότερο απ' ότι ένα λάθος στο θέμα της.	1	2	3	4
• Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας κουραστική.	1	2	3	4
• Η αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση των μαθητών επηρεάζεται αρνητικά λόγω της κακής ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Οι μαθητές δίνουν έμφαση/ προτεραιότητα στην εκμάθηση της ορθογραφίας.	1	2	3	4
• Οι μαθητές θεωρούν την εκμάθηση της ορθογραφίας άσκοπη.	1	2	3	4